

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

РЕШЕНИЕ №

от 2017 година

ЗА одобряване на законопроект

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за управление на хранителната верига.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на земеделието, храните и горите да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

ВЕСЕЛИН ДАКОВ

Главен секретар на Министерството на земеделието, храните и горите:

ГЕОРГИ СТОЯНОВ

Директор на дирекция „Правно обслужване и обществени поръчки“ на МЗХГ:

АСЯ СТОЯНОВА

ЗАКОН
за управление на хранителната верига

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда:

1. компетентните органи и администрации, осъществяващи държавната политика, официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига;
2. функциите на органите, свързани с обмена на информация за риска по хранителната верига;
3. условията и реда за:
 - а) осъществяване на официален контрол на територията на Република България по хранителната верига;
 - б) свободното движение на животни, зародишни продукти, растения и растителен репродуктивен материал, фуражи и храни при въвеждането им на територията на Европейския съюз, реекспорта и износа им за трети страни;
 - в) разработването и изпълнението на Единен многогодишен национален контролен план;
 - г) определяне на национални референтни лаборатории, лаборатории за целите на официалния контрол и вземането на проби;
4. координацията и взаимодействието на органите на официалния контрол с други административни органи;
5. осъществяване на административна помощ и сътрудничество в областта на хранителната верига между компетентните органи на Република България, на другите държави членки, Европейската комисия и други институции на Европейския съюз, включително и функционирането на:
 - а) системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), създадена съгласно Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 178/2002“;
 - б) системата за уведомяване на заловени пратки или вредни организми от трети страни, които представляват непосредствена опасност за здравето на растенията на територията на Европейския съюз (EUROPHYT), създадена съгласно Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 година относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността, Решение за изпълнение на Комисията 2014/917/ЕС от 15 декември 2014 година за определяне на подробни правила за прилагането на Директива 2000/29/ЕО на Съвета по отношение на уведомлението за наличието на вредители, както и по отношение на мерките, които държавите членки са предприели или възнамеряват да предприемат и Международната конвенция за защита на растенията, наричана по-нататък „системата EUROPHYT“;
 - в) интегрираната компютъризирана ветеринарна система TRACES, създадена с Решение 2004/292/ЕО на Комисията от 30 март 2004 г. относно въвеждането на системата TRACES и за изменение на Решение 92/486/ЕИО, наричана по-нататък „системата TRACES“;

г) системата за административна помощ и сътрудничество на територията на Република България съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2015/1918 на Комисията от 22 октомври 2015 година за създаване на системата за административна помощ и сътрудничество („система АПС“), съгласно Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ, L 280 от 24 октомври 2015 г.), наричано по-нататък „Решение (ЕС) 2015/1918“;

6. мерките, свързани с хранителната верига при кризи и извънредни ситуации;

7. управлението на свързаните с хранителната верига разходи от държавния бюджет на Република България и от общия бюджет на Европейския съюз.

(2) Дейностите по този закон се основават на общите принципи и изисквания за безопасността по цялата хранителна верига, предвидени в Регламент (ЕО) № 178/2002.

(3) Целта на закона е повишаване на ефективността на официалния контрол върху хранителната верига и сигурността за потребителите, чрез унифицирани правила за контрол по цялата хранителна верига и координация между отделните компетентни органи.

Чл. 2. (1) Елементите на хранителната верига са:

1. храните, съгласно на чл. 2 от Регламент (ЕО) № 178/2002, включително:

а) вино, продукти, получени от грозде и вино, плодови вина и оцет, съгласно Закона за виното и спиртните напитки;

б) етилов алкохол и дестилати от земеделски произход и спиртни напитки, съгласно Закона за виното и спиртните напитки;

2. фуражите, съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 178/2002;

3. животните, съгласно на чл. 4 от Регламент (ЕС) № 429/2016 на Европейския парламент и Съвета от 9 март 2016 година за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (ОВ, L 84 от 31 март 2016 г.);

4. страничните животински продукти и производните продукти, съгласно чл. 3, параграф 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (ОВ, L 300 от 14 ноември 2009 г.);

5. остатъците от ветеринарномедицински продукти и инвитродиагностичните ветеринарно-медицински средства, съгласно § 1, т. 9 и 45а от Допълнителните разпоредби на Закона за ветеринарномедицинската дейност;

6. растенията и растителните продукти, съгласно чл. 3, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ, L 309 от 24 ноември 2009 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 1107/2009“;

7. продуктите за растителна защита, съгласно чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 и торовете, съгласно чл. 3, буква „а“ от Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година относно торовете, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 2003/2003“;

8. растителният репродуктивен материал, съгласно § 1, т. 5 и 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за посевния и посадъчния материал;

9. материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, съгласно чл. 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 година относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО.

(2) Законът се прилага за всички дейности по хранителната верига, свързани с елементите по ал. 1.

Чл. 3. Специфичните изисквания към отделните елементи и дейности по хранителната верига се определят със специалните нормативни актове по чл. 13-19 и директно приложимите актове на институциите на Европейския съюз.

Г л а в а в т о р а
КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА
Раздел I
Органи, осъществяващи държавна политика

Чл. 4. (1) Министърът на земеделието, храните и горите, министърът на здравеопазването, министърът на икономиката и министърът на околната среда и водите провеждат държавната политика по хранителната верига.

(2) Министрите по ал. 1:

1. се подпомагат от специализирани ведомствени и междуведомствени работни групи и съвети;
2. осигуряват провеждането на обучение на длъжностните лица от администрациите по чл. 11, ал. 1 и лицата, на които са възложени задачи по прилагането на контрола.

Чл. 5. (1) Министърът на земеделието, храните и горите провежда държавната политиката по отношение на:

1. здраве на растенията и продукти за растителна защита;
2. здраве на животните и аквакултурите, ембриони и зародишни продукти - отглеждани или дива;
3. хуманно отношение към животните;
4. ветеринарномедицински продукти и инвитро диагностични ветеринарномедицински средства;
5. фуражи;
6. безопасност, защита на здравето и интересите на потребителите при производство, дистрибуция и пускане на пазара на храни, с изключение на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, етиловия алкохол и дестилатите от земеделски произход и спиртни напитки;
7. странични животински продукти и производни продукти;
8. генетично модифицирани храни и фуражи;
9. лаборатории по хранителната верига в системата на Министерството на земеделието, храните и горите;
10. зоонози;
11. растителен репродуктивен материал и генетични ресурси в растениевъдството;
12. генетични ресурси в животновъдството и развъдна дейност с тях;
13. остатъци от ветеринарномедицински продукти;
14. продукти за растителна защита;
15. пушилни кондензанти, първични катранови фракции и пушилни ароматизанти;
16. лозаро-винарския сектор.

(2) Министерът на земеделието, храните и горите провежда политика по Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2092/91 (ОВ, L 189 от 20 юли 2007 г.) и Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ, L 343 от 14 декември 2012 г.) съгласно Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз и Закона за храните.

Чл. 6. Министерът на здравеопазването провежда държавната политика по отношение на:

1. безопасност, защита на здравето и интересите на потребителите при производство, дистрибуция и пускане на пазара на бутилирани натурални, минерални, изворни и трапезни води;
2. предотвратяване разпространението на инфекции, предавани на хора чрез храни и води;
3. използване на здравни претенции при предлагане на храни, съгласно чл. 2, параграф 2, т. 5 от Регламент № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно хранителни и здравни претенции за храните;
4. лаборатории, извършващи анализи по хранителната верига в системата на Министерството на здравеопазването.

Чл. 7. Министерът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на безопасност и качество при производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртните напитки.

Чл. 8. Министерът на околната среда и водите провежда държавната политика по отношение на освобождаване на ГМО в околната среда, по реда на Закона за генетично модифицирани организми.

Чл. 9. (1) Министерът на земеделието, храните и горите и министърът на здравеопазването съвместно провеждат държавната политика по отношение на:

1. безопасност, защита на здравето и интересите на потребителите при производство, преработка и пускане на пазара на:
 - а) нови храни;
 - б) хранителни добавки;
 - в) храни, облъчени с йонизиращи лъчения;
 - г) храни със специално предназначение;
2. предоставяне на информация за храните;
3. влягане на добавки, ензими, ароматизанти и хранителни съставки с ароматични свойства в храни;
4. замърсители в храни;
5. остатъци от пестициди в храни;
6. производство, предлагане и използване на материали и предмети, предназначени за контакт с храни;
7. оценка на риска за здравето на човека или животните;
8. приети национални, утвърдени или браншови стандарти за храни.

(2) Министерът на земеделието, храните и горите и министърът на околната среда и водите съвместно провеждат държавната политика по отношение на въвеждане и износ на ГМО, по реда на Закона за генетично модифицирани организми.

Чл. 10. (1) Министрите по чл. 4, ал. 1 могат да делегират изпълнението на специфични дейности, свързани с официалния контрол, на контролни органи при условията и по реда, определени в чл. 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 882/2004“.

(2) Изискванията към контролните органи по ал. 1, начинът на делегиране на специфични дейности и на извършване на одити или инспекции върху дейността им се определят с наредба на всеки от министрите по чл. 4, ал. 1.

(3) При делегиране на дейности по ал. 1, съответният министър уведомява писмено Европейската комисия. В уведомлението се посочва компетентния орган, дейностите, които делегира, както и контролният орган, на когото се делегира изпълнението на специфичните дейности.

Раздел II

Официален контрол

Чл. 11. (1) Официален контрол по хранителната верига се извършва от:

1. Българската агенция по безопасност на храните;
2. Регионалните здравни инспекции;
3. Регионалните инспекции по околна среда и водите;
4. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол;
5. Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството;
6. Изпълнителната агенция по лозата и виното;
7. Министерството на икономиката;
8. Комисия за защита на потребителите.

(2) Министърът на вътрешните работи и министърът на правосъдието чрез упълномощени от тях лица упражняват контрол върху дейностите, свързани с елементите на хранителната верига в предоставените им за управление обекти със специален пропускателен режим.

(3) Министърът на отбраната чрез специализирано звено упражнява контрол върху дейностите, свързани с елементите на хранителната верига в обектите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.

(4) Когато в структурата на компетентна администрация по ал. 1 се включва повече от едно звено, ръководителят ѝ утвърждава процедура за координация и сътрудничество между тях.

Чл. 12. Ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 могат да делегират задачи, свързани с официалния контрол, на един или няколко контролни органи и да отменят делегирането, съгласно чл. 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и съобразно спецификата на дейността им.

Чл. 13. Българската агенция по безопасност на храните осъществява официален контрол по реда на Закона за Българската агенция по безопасност на храните, Закона за храните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за фуражите, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за пчеларството, Закона за защита на растенията, Закона за защита на животните, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз и нормативните актове по прилагането им.

Чл. 14. Регионалните здравни инспекции осъществяват официален контрол по реда на Закона за храните, Закона за здравето и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 15. Регионалните инспекции по околна среда и води осъществяват контрол по реда на Закона за генетично модифицираните организми и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 16. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол осъществява контрол по реда на Закона за посевния и посадъчния материал, Закона за генетично модифицираните организми и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 17. Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството осъществява контрол по реда на Закона за животновъдството, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за пчеларството и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 18. Изпълнителната агенция по лозата и виното осъществява контрол по реда на Закона за виното и спиртните напитки и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 19. Министърът на икономиката осъществява контрол по реда на Закона за храните, Закона за виното и спиртните напитки, Закона за защита на потребителите и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 20. Компететните органи, които осъществяват контрол по хранителната верига, извършват вътрешни или организират извършването на външни одити, съгласно изискванията на чл. 4, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

Чл. 21. (1) Министрите по чл. 4, ал. 1 съобразно техните компетенции, организират извършването на одити на органите, които осъществяват контрол по хранителната верига.

(2) Одитите по ал. 1 се извършват съгласно изискванията на законодателството на Европейския съюз в областта на хранителната верига.

Раздел III

Оценка на риска по хранителната верига

Чл. 22. (1) Оценката на риска по хранителната верига се извършва от Центъра за оценка на риска по хранителната верига към министъра на земеделието, храните и горите по реда на Закона за Центъра за оценка на риска по хранителната верига и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Оценката на риска, свързана с риск за човешкото здраве, се извършва от Министерството на здравеопазването чрез Националните центрове по проблемите на общественото здраве, съгласно функциите им, по реда на този закон и Закона за здравето.

Чл. 23. (1) За извършване на оценка на риска по хранителната верига министрите по чл. 4, ал. 1, ръководителите на администрации по чл. 11, ал. 1 и другите организации, които изпълняват функции, свързани с хранителната верига,

предоставят на Центъра за оценка на риска по хранителната верига и на Националните центрове по проблемите на общественото здраве към министъра на здравеопазването информация за резултатите от провежданата от тях дейност по хранителната верига по отношение на данните по чл. 3, ал. 1, т. 2 от Закона за Центъра за оценка на риска по хранителната верига.

(2) Редът и начинът за предоставяне на информацията по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 51.

Чл. 24. (1) Центърът за оценка на риска по хранителната верига, във връзка с установени от него рискове, прави препоръки за допълнително обучение на служителите в администрациите по чл. 11, ал. 1 и лицата, на които са делегирани задачи, свързани с официалния контрол, съгласно чл. 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(2) Принципите, редът и начинът за обучението на лицата по ал. 1 се определят с наредби на съответните министри по чл. 4, ал. 1 при спазване на изискванията на националното законодателство и Регламент (ЕО) № 882/2004.

Раздел IV

Функции на органите по хранителната верига, свързани с обмен на информация за риска

Чл. 25. (1) Министерството на земеделието, храните и горите:

1. координира дейностите за обмен на информация за риска, съгласно чл. 3, параграф 13 и чл. 10 от Регламент (ЕО) 178/2002;

2. уведомява Европейската комисия и другите държави членки относно възникнали рискове на територията на Република България в рамките на неговата компетентност;

3. чрез Българската агенция по безопасност на храните уведомява Световната организация по здравеопазване на животните относно възникнали огнища на заразни болести по животните и Европейската и средиземноморска организация за растителна защита относно вредители по растенията;

4. чрез Центъра за оценка на риска по хранителната верига уведомява Европейския орган за безопасност на храните относно анализирани от него рискове, свързани с безопасността на хранителната верига.

(2) Министерството на здравеопазването уведомява Световната здравна организация, Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, Европейската комисия, Европейския орган за безопасност на храните и останалите държави членки относно възникнали рискове на територията на страната, в рамките на неговата компетентност.

Чл. 26. (1) Министрите по чл. 4, ал. 1, администрациите по чл. 11, ал. 1, Центърът за оценка на риска по хранителната верига и заинтересованите страни обменят информация и си взаимодействат в процеса на анализ на риска по отношение на опасностите, рисковете и свързаните с тях фактори.

(2) Обменът на информация за риска по хранителната верига включва:

1. въпроси, свързани с прилагане изискванията на правото на Европейския съюз;

2. сигнали или информация, свързани с елементи или дейности по хранителната верига;

3. информация, свързана с координацията и контрола на болестите по растенията и животните и зоонозите;

4. други въпроси, свързани с риска по хранителната верига.

Чл. 27. (1) Министрите по чл. 4, ал. 1 и администрациите по чл. 11, ал. 1 в рамките на техните компетенции, реагират на всеки получен сигнал от други административни органи или лица, свързан с искане на съдействие или информация.

(2) При получаване на сигнала по ал. 1, съответният административен орган/администрация предприема следните действия:

1. регистрира сигнала;
2. прави проучване за установяване на фактите и обстоятелствата, посочени в сигнала и предприема необходимите и действия в случай на констатирани несъответствия с нормативната уредба;
3. информира подателя за предприетите действия по т. 2.

Г л а в а т р е т а

ОФИЦИАЛЕН КОНТРОЛ ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

Раздел I

Осъществяване на контрол по хранителната верига

Чл. 28. (1) Контролът по хранителната верига се извършва върху елементите по чл. 2, ал. 1 при спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004, този закон и специалните нормативни актове по чл. 13 - 19.

(2) При осъществяване на контрол по хранителната верига се спазват принципите на законност, независимост, обективност, безпристрастност, прозрачност, толерантност и защита правата на заинтересованите страни.

(3) За извършения контрол по хранителната верига се изготвят писмени записи, съгласно изискванията на чл. 9 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(4) Лицата, които осъществяват контрола по хранителната верига, при необходимост се обучават, съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и съобразно спецификата на дейността им.

Чл. 29. Ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 осигуряват безпристрастност, качество и последователност на официалния контрол на всички нива и осъществяване правомощията на контролните органи при условията на високо ниво на прозрачност и поверителност.

Чл. 30. (1) Контролът по хранителната верига може да се извършва и по жалби и публикации.

(2) В случаите по ал. 1, по искане на бизнес оператор, контролният орган може да му разяснява посочените обстоятелства и предоставя исканите доказателства, при спазване на изискванията за поверителност на информацията, предмет на професионална тайна, съгласно чл. 7 на Регламент (ЕО) 882/2004.

(3) Ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 при необходимост утвърждават инструкции за реда и начина за предоставяне на информацията и доказателствата по ал. 2, както и за резултатите от извършения контрол.

Чл. 31. Длъжностните лица, осъществяващи контрол по хранителната верига имат право:

1. на достъп до всички места оборудване за извършване на дейности, свързани с елементите на хранителната верига и до необходимата документация;
2. да изискват съдействие от всички лица, извършващи дейност по хранителната верига или техни представители;
3. да предприемат незабавно, без да е необходимо съгласие на лицата по т. 2, необходимите мерки за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болести по

животните, зоонози и токсикоинфекции при хората, вредители по растенията и ликвидиране на кризи, свързани с елементи на хранителната верига;

4. да вземат проби от елементи на хранителната верига;

5. да извършват проверка за съответствие с нормативните изисквания на проверяваните места и оборудване за извършване на дейности по хранителната верига.

Чл. 32. (1) Контролните органи, съобразно контролираните от тях дейности и в зависимост от тежестта на установените нарушения на нормативните изисквания, прилагат една или няколко от следните мерки:

1. предписват отстраняване на установени от тях несъответствия с нормативните изисквания, без да дават указания за начина на отстраняване;

2. ограничават достъпа до обект, свързан с хранителната верига чрез поставяне на удостоверителни знаци;

3. ограничават или забраняват производство, преработка, дистрибуция, внос, износ и пускане на пазара на елемент на хранителната верига;

4. спират временно или прекратяват дейността на обект, свързан с хранителната верига;

5. прилагат други принудителни административни мерки за гарантиране безопасността на елементите и дейностите по хранителната верига, предвидени в чл. 54 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и в специалните нормативни актове по чл. 13 - 19.

6. затварят обект, в който се извършва дейност без да е одобрен или регистриран по съответния ред; в този случай се прилагат и мерките по т. 2 и 8;

7. разпореждат изтегляне от пазара или спиране на реализацията на елемент на хранителната верига;

8. разпореждат преработване или използване за други цели или унищожаване на елемент на хранителната верига;

9. разпореждат за пратки от трети страни обратно връщане, унищожаване, подлагане на специална обработка или използване за други цели, различни от първоначалното им предназначение.

(2) Мерките по ал. 1, т. 4 се прилагат и в случаите на непредоставен достъп или съдействие, съгласно чл. 31, т. 1 и 2.

(3) Изпълнението на мерките по ал. 1 е за сметка на бизнес оператора.

(4) Мерките по ал. 1, т. 2, 3, 4, 5, 7 и 8 се прилагат и при наличие на опасност за здравето на хората, животните и растенията, която не е в резултат на нарушение на нормативни изисквания и не е ситуация по чл. 63, ал. 1. В тези случаи изпълнението на мерките е за сметка на държавния бюджет.

(5) Удостоверителните знаци по ал. 1, т. 2 се поставят от длъжностните лица, извършващи контрола, за което се съставя протокол.

(6) Прилагането на мерки по ал. 1 и 2 не освобождава отговорните лица от административно наказателна отговорност, ако не подлежат на по-тежко наказание.

(7) Правилата за прилагане на мерките по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 33. (1) Мерките по чл. 32, ал. 1 се прилагат:

1. по т. 1 – с предписание на длъжностното лице, осъществяващо официален контрол;

2. по т. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 – със заповед, издадена от ръководителя на съответната администрация по чл. 11, ал. 1 или упълномощено от него лице;

3. по т. 4:

а) по чл. 54 от Регламент (ЕО) № 882/2004 – със заповед, издадена от ръководителя на съответната администрация по чл. 11, ал. 1 или упълномощено от него лице;

б) по специалните закони по чл. 13–19 - с акта, посочен в съответния закон.

(2) При отстраняване на нарушения, за които са приложени мерки по чл. 32, ал. 1, контролният орган извършва проверка и съставя протокол, за прекратяване на съответната мярка. Копие от протокола се връчва срещу подпис на бизнес оператора или упълномощен от него представител.

(3) Актовете по ал. 1 се съобщават и могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

Чл. 34. (1) Обект, в който се осъществява дейност по хранителната верига, се регистрира или одобрява от органите на официалния контрол въз основа на заявление по образец, към което се прилагат освен документите, които се изискват съгласно специалните закони и:

1. влязло в сила разрешение за ползване по чл. 177, ал. 2 от Закона за устройство на територията - в приложимите случаи;

2. удостоверение за въвеждане в експлоатация по чл. 177, ал. 3 от Закона за устройство на територията - в приложимите случаи;

3. издадено разрешение за строеж - за стопански и второстепенни постройки по чл. 42, ал. 1 от Закона за устройство на територията;

4. разрешение за поставяне по чл. 56, ал. 2 от Закона за устройство на територията - за преместваемите обекти.

(2) Изградените оранжерии по чл. 151, ал. 1, т. 3 от Закона за устройство на територията се регистрират само въз основа на заявление.

Чл. 35. Органите на официалния контрол по хранителната верига се включват в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуват при необходимост устройствени планове, участват в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дават становища по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация или участват в състава на държавните приемателни комисии за обекти от хранителната верига, по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 36. Когато в резултат на установени нарушения се налагат допълнителни контролни дейности, бизнес операторът заплаща произтичащите от тях разходи.

Раздел II

Официален контрол при въвеждане, износ или реекспорт от трети страни

Чл. 37. Официален контрол при въвеждане, износ или реекспорт от трети страни на елементи на хранителната верига се осъществява от длъжностни лица от компетентната администрация по чл. 11, ал. 1, съгласно европейското и национално законодателство.

Чл. 38. (1) Въвеждане от трети страни на елементи на хранителната верига, предназначени за Европейския съюз, техният износ или реекспорт, се осъществява само през инспекционни пунктове, одобрени и функциониращи съгласно законодателството на Европейския съюз.

(2) Министърът на земеделието, храните и горите и министърът на здравеопазването, съобразно своите компетенции:

1. определят със заповед граничните инспекционни пунктове в зоните на граничните контролно - пропускателни пунктове (ГКПП) на територията на Република България, които имат подходящи съоръжения за контрол върху елементите на хранителната верига и отговарят на изискванията на европейското законодателство;

2. уведомяват Европейската комисия за определените гранични инспекционни пунктове по т. 1.

Чл. 39. Въвеждане от трети страни, износ и реекспорт за трети страни на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се осъществява по реда Закона за храните и Закона за здравето, както и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

Чл. 40. Въвеждане и износ на живи животни, храни и фуражи се извършва в съответствие с изискванията на чл. 11 и 12 от Регламент (ЕС) № 178/2002 и приложимото законодателство на Европейския съюз.

Чл. 41. Министърът на земеделието, храните и горите и министърът на здравеопазването, съобразно техните компетенции по чл. 5 и 6, издават наредби за прилагане изискванията на чл. 12 от Регламент (ЕО) № 178/2002 при износ или реекспорт на храни и фуражи за трети страни.

Чл. 42. Въвеждане, реекспорт и износ на растителен репродуктивен материал от и за трети страни се осъществява съгласно изискванията на глава седма на Закона за посевния и посадъчния материал.

Чл. 43. Внос и износ от и за трети страни на вина, продукти, получени от грозде и вино, плодови вина, оцет, етилов алкохол и дестилати от земеделски произход и на спиртни напитки, се осъществява по реда на Закона за виното и спиртните напитки и съгласно изискванията на европейското законодателство.

Раздел III

Единен многогодишен национален контролен план

Чл. 44. (1) За ефективното извършване на официален контрол по хранителната верига Министерството на земеделието, храните и горите, съгласувано с Министерството на здравеопазването и Министерството на икономиката, разработва, актуализира и изпраща Единен многогодишен национален контролен план (ЕМНКП), съгласно чл. 41-44 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(2) Единният многогодишен национален контролен план се изготвя съгласно Решение на Комисията № 2007/363/ЕО от 21 май 2007 година относно насоките за подпомагане на държавите членки при изготвянето на единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 138 от 30 май 2007 г.).

Чл. 45. (1) Министерството на земеделието, храните и горите изготвя и изпраща на Европейската комисия годишен доклад за изпълнение на ЕМНКП.

(2) Ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 представят на министъра на земеделието, храните и горите ежегодно до 30 април подробен годишен доклад за изпълнението на ЕМНКП за предходната година.

(3) Отговорни за изпълнението на ЕМНКП са контролните органи, съгласно компетенциите по този закон и специалните закони по чл. 13 – 19.

Раздел IV

Условия и ред за вземане на проби, определяне на лабораториите за целите на официалния контрол и на националните референтни лаборатории

Чл. 46. (1) Вземане и анализ на проби от храни и фуражи се извършва съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004.

(2) Вземане на проби за анализ на растения и растителни продукти, продукти за растителна защита, растителен репродуктивен материал и за целите на зоотехнически проверки се извършва съгласно приложимото право на Европейския съюз и националното законодателство в тази област.

(3) Редът и начинът за вземане и анализ на проби от елементи на хранителната верига, за които няма изисквания на европейското право или национално законодателство, се определят с наредба на съответния министър по чл. 4.

Чл. 47. (1) Анализ на проби за целите на официалния контрол се извършва в собствени лаборатории на администрациите по чл. 11, ал. 1 или в други лаборатории, които отговарят на критериите по чл. 12, параграф 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(2) Министрите по чл. 4 определят със заповед официалните лаборатории, в които се извършва анализ на проби от елементи на хранителната верига за целите на официалния контрол. Списък на определените лаборатории се публикува на интернет страницата на съответното министерство.

(3) Когато определена лаборатория, включена в един или повече списъци по ал. 2, не изпълнява условията, посочени в чл. 12, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 882/2004, съответният министър по чл. 4 със заповед я заличава от списъка.

(4) Заповедта по ал. 3 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

Чл. 48. (1) Министрите по чл. 4, съобразно своите компетенции (съвместно или поотделно), определят със заповед национални референтни лаборатории за изследване на елементите на хранителната верига, които отговарят на критериите по чл. 12, параграф 2 и 3 на Регламент (ЕО) № 882/2004.

(2) Министърът на земеделието, храните и горите и министърът на здравеопазването информират за определените от тях национални референтни лаборатории Европейската комисия, съответната референтна лаборатория на Европейския съюз и референтните лаборатории на другите държави членки.

Глава четвърта

КООРДИНАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ОРГАНИ

Чл. 49. (1) При осъществяване на официален контрол при въвеждане на елементи на хранителната верига на територията на Република България от трети страни, компетентните администрации по чл. 11, ал. 1 си взаимодействат с Агенция "Митници", Главна дирекция "Гранична полиция" на Министерството на вътрешните работи и Националната агенция за приходите, съгласно изискванията на чл. 24, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и на националното законодателство.

(2) Взаимодействието по ал. 1 може да включва обмен на:

1. информация и документи относно въвеждане, реекспорт и износ на пратки по ал. 1;

2. информация за манифеста на плавателния съд (кораб, лодка и други) или самолета;
3. информация от сухопътни, железопътни, пристанищни или летищни търговски компании по отношение на бизнес оператори и пратки за нетърговски цели;
4. друга информация, която е от значение за контрол по хранителната верига;
5. длъжностни лица за участие в съвместни проверки.

(3) За подпомагане изпълнението на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз, Агенция "Митници" предоставя на администрациите по чл. 11, ал. 1 достъп до данните, съхранявани в информационните системи на митническата администрация.

(4) Информационните системи на компетентните администрации по чл. 11, ал. 1 и на Агенция "Митници" могат да обменят информация при условия, по ред и съгласно изискванията на чл. 24, параграф 2 – 4 от Регламент (ЕО) № 882/2004, след сключване на споразумения.

(5) Центърът за оценка на риска по хранителната верига се включва в държавните информационни системи за обмен на информация по хранителната верига.

Чл. 50. (1) С цел осъществяване на ефективен контрол и за защита на потребителите, министрите по чл. 4 и администрациите по чл. 11, ал. 1 координират дейностите си свързани с осигуряване безопасността на храните и защита на човешкото здраве с Министерство на вътрешните работи, Агенция „Митници“, Държавна агенция за национална сигурност и Национална агенция по приходите.

(2) Министрите по чл. 4 определят лица за контакт за измами по отношение на елементите и дейностите по хранителната верига, за които информират органите по ал. 1 и Европейската комисия.

Чл. 51. Редът и начинът за взаимодействие между органите по чл. 49 и 50 се уреждат с наредба на Министерския съвет.

Чл. 52. (1) Компетентните органи по хранителната верига изготвят план за изпълнение на препоръки за отстраняване на несъответствия, констатирани при одити или мисии на Европейската комисия.

(2) Когато препоръките по ал. 1 са насочени към повече от един компетентен орган, се изготвя общ план за отстраняване на несъответствията.

Чл. 53. Министерството на вътрешните работи, Министерството на финансите, Министерството на отбраната, Министерството на правосъдието и органите на местно самоуправление при поискване оказват съдействие на органите, осъществяващи официален контрол по хранителната верига.

Чл. 54. По искане на компетентните администрации по чл. 11, ал. 1, Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната и Министерството на правосъдието предоставят информация, а при необходимост и достъп до обектите по чл. 11, ал. 2 и 3.

Чл. 55. Органите на местно самоуправление уведомяват компетентните органи по хранителната верига за извършването на дейност в обекти на територията на съответната община, които не са регистрирани или одобрени по съответния ред.

Г л а в а п е т а
АДМИНИСТРАТИВНА ПОМОЩ И СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА
ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА МЕЖДУ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ, ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ И СИСТЕМИ ЗА
БЪРЗО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

Чл. 56. (1) Министърът на земеделието, храните и горите:

1. одобрява списък на звената за контакт на територията на страната, чрез които се осъществява координирането на комуникациите между компетентните органи на Република България и останалите държави членки, включително предаването и получаването на молби за помощ;

2. уведомява Европейската комисия и другите държави членки за всички промени настъпили в списъка по т. 1.

(2) Звената за контакт по ал. 1, т. 1 са:

1. национално звено за контакт на Република България в Министерството на земеделието, храните и горите;

2. звено за контакт в Министерството на здравеопазването;

3. звено за контакт в Българската агенция по безопасност на храните;

4. лице за контакт в Министерството на икономиката;

5. звено за контакт в Изпълнителната агенция по лозата и виното.

(3) В случай на заявена помощ, звената по ал. 2, т. 2 - 5 изпращат необходимата информация до националното звено за контакт, при спазване на процедурата по чл. 36 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(4) Когато се установи несъответствие, което може да има последствия за друга държава-членка, звеното по ал. 2, т. 1 ѝ предава тази информация, при спазване на процедурата по чл. 37 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(5) Когато при осъществяване на официален контрол на мястото на получаване на пратка или по време на транспортирането ѝ се установи, че тя не съответства на нормативните изисквания по отношение на елементите на хранителната верига и това би изложило на риск здравето на хората или животните, звената по ал. 2, т. 2 - 5 изпращат информацията до националното звено за контакт не по-късно от 24 часа от установяване на несъответствието.

(6) Националното звено за контакт уведомява незабавно компетентния орган на държавата-членка изпращач, при спазване на процедурата по чл. 38 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

(7) Когато сигналът е получен в неработен ден, информацията по ал. 5 и уведомлението по ал. 6 се изпращат в първия работен ден.

Чл. 57. (1) За ефективно функциониране на системата за бързо предупреждение за храни и фуражи в Република България се създават звена за контакт, чрез които тя функционира като част от системата за бързо предупреждение по чл. 50, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002.

(2) Звената за контакт по системата са:

1. национално звено за контакт на Република България в Министерството на земеделието, храните и горите;

2. звено за контакт в Министерството на здравеопазването;

3. звено за контакт в Българската агенция по безопасност на храните;

4. лице за контакт в Министерството на икономиката;

5. звено за контакт в Изпълнителната агенция по лозата и виното.

(3) При работа със системата за бързо предупреждение служителите в звената по ал. 2 спазват правилата за поверителност по чл. 52 от Регламент (ЕО) № 178/2002.

(4) Националното звено за контакт, чрез мрежа от звена за контакт в Република България, следи за спазването на изискванията на Регламент (ЕС) № 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 г. за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (ОВ, L 6 от 11 януари 2011 г.) наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 16/2011“

(5) Националното звено за контакт:

1. подпомага министъра на земеделието, храните и горите при провеждането и прилагането на политиката в обхвата на системата;

2. оказва методическа помощ, координира и подпомага работата на останалите звена по системата в Република България;

3. провежда обучения на звената за контакт по ал. 2, т. 2-5 на всичките им нива;

4. може да бъде подпомагано от ведомства извън тези, в които функционират звена за контакт по системата и да съдейства с цел събиране и обработване на необходимата информация;

5. в случаите по чл. 50, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 178/2002 нотифицира Европейската комисия и я информира за предприетите от него действия или мерки след получаване на изпратените чрез системата за бързо предупреждение нотификации и допълнителна информация;

6. извършва одит на звената в системата на Министерството на земеделието, храните и горите; одитът на звената извън системата на Министерството на земеделието, храните и горите се извършва от длъжностни лица от съответното централно ведомство, съвместно с представители на звеното по ал. 2, т. 1.

(6) Ръководителите на ведомства, в които функционират звена за контакт по системата осигуряват дежурен служител, съгласно чл. 2, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 16/2011, както и 24-часов достъп в денонощието до работното му място.

(7) Условието и редът за изграждане и функциониране на системата за бързо предупреждение за храни и фуражи в Република България се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(8) Когато националното звено по ал. 2, т. 1 получи информация за съществуването на сериозен пряк или косвен риск за здравето на човека и животните, в обхвата на дейност на системата, изпратена от звената за контакт по ал. 2, т. 2 – 5, тази информация незабавно се съобщава на Европейската комисия чрез системата за бързо предупреждение.

Чл. 58. (1) Към Българската агенция по безопасност на храните се създава национално звено, което разполага със съответното оборудване, необходимо за съвместимостта и функционирането на системата TRACES.

(2) Националното звено осъществява методическо ръководство върху дейността на всички регионални и общински звена в страната и координира прилагането на изискванията на Решение на Комисията № 2009/821/ЕО от 28 септември 2009 година относно съставяне на списък на граничните инспекционни пунктове, определяне на някои правила относно инспекциите, извършвани от ветеринарните експерти на Комисията, и определяне на ветеринарните единици в TRACES (ОВ, L 296 от 12 ноември 2009 г.), Регламент (ЕО) № 599/2004 на Комисията от 30 март 2004 година относно приемане на хармонизиран образец на сертификат и инспекционен доклад, свързан с търговията в рамките на Общността с животни и продукти от животински произход и Регламент (ЕО) № 136/2004 на Комисията от 22 януари 2004 година за определяне на процедурите за ветеринарни проверки на граничните инспекционни пунктове на Общността на продукти, внасяни от трети страни.

Чл. 59. (1) В случай на залавяне на вредител или установяване на растения или растителни продукти, които не отговарят на изискванията на общностното законодателство, Българската агенция по безопасност на храните изпраща нотификация до Европейската комисия чрез системата EUROPHYT не по-късно от два работни дни след датата на залавянето или установяването.

(2) Редът и начинът за изграждане и функциониране в България на системата EUROPHYT, се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите.

Чл. 60. (1) Министерството на земеделието, храните и горите е орган за връзка и достъп до управляваната от Европейската комисия система АПС.

(2) В специализираната администрация на Министерството на земеделието, храните и горите се създава и функционира звено за координация с министрите по чл. 4 и администрациите по чл. 11, ал. 1, Европейската комисия и другите държави членки.

(3) Министрите по чл. 4 и ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 определят служители, които събират и предоставят информация на звеното по ал. 2.

(4) Звеното по ал. 2 уведомява Европейската комисия за служителите, на които да се предостави достъп до системата АПС, съгласно чл. 3, параграф 3 от Решение (ЕС) 2015/1918, както и за последващи промени.

(5) При работа в системата АПС служителите от звеното по ал. 2 спазват изискванията на Решение (ЕС) 2015/1918.

Г л а в а ш е с т а

МЕРКИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА КРИЗИ, ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

Чл. 61. (1) За изпълнението на общия план за управление на кризи, посочен в член 55 от Регламент (ЕО) № 178/2002, министрите по чл. 4 одобряват оперативни планове за управление на кризи свързани с храни и фуражи.

(2) За останалите елементи от хранителната верига, извън тези по ал. 1, министрите по чл. 4 при необходимост одобряват оперативни планове за управление на кризи.

Чл. 62. (1) Оперативните планове по чл. 61 се изготвят на база на критериите, посочени в чл. 13, параграф 2 - 4 от Регламент (ЕО) № 882/2004 от администрациите по чл. 11, ал. 1, в сътрудничество с Центъра за оценка на риска по хранителната верига и Националните центрове по проблемите на общественото здраве към министъра на здравеопазването.

(2) Оперативните планове по чл. 61 се изпълняват незабавно, когато се установи сериозен риск за здравето на хората, животните или растенията, пряко или чрез околната среда.

Чл. 63. (1) Когато възникне непосредствена и голяма опасност за хората, животните или растенията, пряко или чрез околната среда, съответният министър по чл. 4, в рамките на посочените в чл. 5 – 9 области, със заповед прилага една или няколко от следните мерки за отстраняване на опасността:

1. забрана за производство, преработка, дистрибуция, въвеждане, износ и пускане на пазара на елемент от хранителната верига;
2. забрана за използването на елемент от хранителната верига;
3. определяне на специални условия за производство, преработка, дистрибуция, въвеждане, износ и пускане на пазара на елемент от хранителната верига;

4. изтегляне от пазара на елемент от хранителната верига;
5. унищожаване на елемент от хранителната верига;
6. спиране или прекратяване на дейността на обектит по хранителната верига;
7. ограничаване на достъпа до определени райони или излизането извън тях;
8. други подходящи мерки в зависимост от опасността.

(2) Разходите по изпълнение на мерките по ал. 1 са за сметка на бюджета на компетентното министерство.

(3) За възстановяване на изплатени разходи по ал. 2, компетентното министерство предявява регресен иск срещу лицето, по чиято вина е възникнала опасността по ал. 1.

Чл. 64. Заповедта по чл. 63, ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

Г л а в а с е д м а

УПРАВЛЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ СВЪРЗАНИ С ОФИЦИАЛНИЯ КОНТРОЛ ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

Чл. 65. (1) Необходимите средства за покриване на разходите за извършване на официален контрол по хранителната верига, се осигуряват от държавния бюджет в бюджетите на съответните администрации.

(2) Разходите за официален контрол са за сметка на бизнес операторите, в случаите, посочени в други приложими актове на институции на Европейския съюз.

Чл. 66. От общия бюджет на Европейския съюз се финансират дейностите по хранителната верига по реда на Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за установяване на разпоредби за управлението на разходите, свързани с хранителната верига, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, за изменение на директиви 98/56/ЕО, 2000/29/ЕО и 2008/90/ЕО на Съвета, на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 882/2004 и (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета, на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 66/399/ЕИО, 76/894/ЕИО и 2009/470/ЕО на Съвета (ОВ, L 189 от 27 юни 2014 г.).

Г л а в а о с м а

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 67. (1) Който в нарушение на чл. 31, т. 1 не осигури достъп на контролен орган при осъществяване на контрола, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв, а при повторно нарушение – от 5000 до 10000 лв.

(2) Който в нарушение на чл. 31, т. 2 не окаже изисканото съдействие на контролен орган при осъществяване на контрола, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв, а при повторно нарушение – от 2000 до 5000 лв.

(3) Който възпрепятства контролния орган при осъществяване на дейностите по чл. 31, т. 3-5, се наказва с глоба в размер от 1000 до 2000 лв, а при повторно нарушение – от 2000 до 5000 лв.

Чл. 68. (1) Който не изпълни мярка по чл. 32, ал. 1, т. 1, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв, а при повторно нарушение – от 1000 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв., а при повторно нарушение от 2000 до 4000 лв.

Чл. 69. Който отстрани удостоверителен знак по чл. 32, ал. 1, т. 2, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв, а при повторно нарушение – от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 70. (1) Който не изпълни мярка по чл. 32, ал. 1, т. 3, 7 и 8, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв, а при повторно нарушение – от 10 000 до 20 000 лв.

(2) Когато в резултат на нарушението по ал. 1 са настъпили значителни икономически загуби или опасност за здравето на хора или животни, глобата е от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 50 000 лв.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение от 20 000 до 30 000 лв. Когато в резултат на нарушението са настъпили значителни икономически загуби, на юридическото лице или на едноличния търговец се налага имуществена санкция от 20 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 71. (1) Който извършва дейност в обект в нарушение на чл. 32, ал. 1, т. 5 и 6, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв, а при повторно нарушение – от 10 000 до 20 000 лв.

(2) Когато в резултат на нарушението по ал. 1 са настъпили значителни икономически загуби, глобата е от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 50 000 лв.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение от 20 000 до 30 000 лв.

(4) Когато в резултат на нарушението по ал. 1 са настъпили значителни икономически загуби, на юридическото лице или на едноличния търговец се налага имуществена санкция от 20 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 72. (1) Който не изпълни мярка, наложена по чл. 63, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 20 000, а при повторно нарушение – от 20 000 до 50 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 15 000 до 50 000 лв, а при повторно нарушение – от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 73. Административните наказания за нарушения на нормативните изисквания в областта на хранителната верига извън случаите по чл. 67-72, се определят и налагат по реда на специалните закони по чл. 13-19.

Чл. 74. Административните наказания по чл. 67-72 се налагат, ако за същите нарушения не са предвидени по-тежки наказания в специалните закони по чл. 13-19.

Чл. 75. (1) Актовете за установяване на нарушения по чл. 67-72 се издават от лицата, които осъществяват официален контрол по хранителната верига, в зависимост от обхвата на осъществявания от тях контрол.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 или упълномощени от тях лица.

Чл. 76. Министрите по чл. 4 и ръководителите на администрациите по чл. 11, ал. 1 съобразно своята компетентност, при поискване уведомяват Европейската комисия за административните наказания и принудителните административни мерки, наложени за нарушения на законодателството в областта на хранителната верига.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Бизнес оператор“ е лице по § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за храните.

2. „Допълнителни контролни дейности“ са дейностите, които надвишават обичайните контролни дейности, включват взимането и анализирането на проби, както и други форми на контрол, които са необходими, за да се провери обхвата на проблема, за да се провери дали са предприети коригиращи действия или да се открие или докаже неспазване.

3. „Животни“ са бозайници, птици, земноводни, влечуги, риби, мекотели, ракообразни, пчели и други гръбначни и безгръбначни животни, отглеждани от човека със стопанска цел или обитаващи дивата природа, които влизат в хранителната верига.

4. „Значителни икономически загуби“ са материални щети в размер над 150 000 лв.

5. „Измама“ е всяко действие или бездействие, използване на информация върху документи и всякакви други практики, въвеждащи в заблуждение относно качеството, свойствата, състава или други характеристики на елементите на хранителната верига.

6. „Непосредствена и голяма опасност“ е опасност, при която могат пряко или косвено да настъпят вредни последици за:

а) здравето на хората;

б) селското стопанство или околната среда, които застрашават националната сигурност или икономиката на страната.

7. „Обичайни контролни дейности“ са рутинните контролни дейности, изисквани от законодателството на Общността или националното законодателство, и по-специално предвидените в Единния многогодишен национален контролен план.

8. „Повторно нарушение“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на лицето е наложено административно наказание за същия вид нарушение.

9. „Хранителна верига“ са всички етапи на производство, преработка и разпространение на храни и фуражи съгласно чл. 3, параграф 16 на Регламент (ЕО) № 178/2002, както и производството и разпространението на растителен и животински репродуктивен материал, като се вземат предвид и всички аспекти, които имат потенциално въздействие върху безопасността на храните и се разглеждат като един непрекъснат процес.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за ветеринарномедицинската дейност (обн., ДВ, бр. 87 от 2005 г.; изм., бр. 30, 31, 55 и 88 от 2006 г., бр. 51 и 84 от 2007 г., бр. 13, 36 и 100 от 2008 г., бр. 27, 35, 74, 95 и 102 от 2009 г., бр. 25 и 41 от 2010 г., бр. 8 и 92 от 2011 г., бр. 77, 82 и 97 от 2012 г., бр. 7, 15, 66, 68, 83 и 99 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. бр. 14, 34 и 58 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8 се създава ал. 3:

„(3) Лицата по ал. 1 осъществяват правомощията си по реда на този закон и Закона за управление на хранителната верига.“

2. В чл. 37 ал. 2 и 3 се отменят.

3. Членове 135 и 136 се отменят.

4. Членове 226 и 227 се отменят.

5. Член 253, ал. 1, т. 1-4 се отменят.

6. Член 256 се отменя.

7. Членове 260 и 261 се отменят.

§ 3. В Закона за фуражите (обн., ДВ, бр. 55 от 2006 г.; изм., бр. 36, бр. 54 и 100 от 2008 г., бр. 41 и 88 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 83 и 97 от 2012 г., бр. 7 от 2013 г., бр. 12 от 2015 г., бр. 58 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 33а ал. 1 се изменя така:

(1) Официалният контрол за спазване изискванията на законодателството в областта на фуражите се извършва по реда на Регламент (ЕО) № 882/2004, Закона за управление на хранителната верига, този закон и подзаконовите актове по прилагането им.

2. В чл. 47, ал. 1 думите „по чл. 30б от Закона за храните“ се заменят с „по чл. 58 от Закона за управление на хранителната верига“.

3. Член 50 се отменя.

§ 4. (1) Министерския съвет, министърът на земеделието, храните и горите, министърът на здравеопазването, министърът на икономиката и министърът на околната среда издават подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона в шестмесечен срок от влизането му в сила.

(2) До влизане в сила на наредбата по чл. 32, ал. 7, мерките се налагат и изпълняват по досегашния ред.

§ 5. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в Държавен вестник.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2017 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Димитър Главчев)

МОТИВИ

към проекта на Закон за управление на хранителната верига

Проектът на Закон за управление на хранителната верига предвижда създаването на една обща рамка, която да регламентира същността на хранителната верига и включените в нея елементи. За първи път се посочват конкретно компетентните органи, които провеждат политиката в тази област, органите, които осъществяват официалния контрол върху елементите на хранителната верига и органът, извършващ оценката на риска по хранителната верига.

Необходимостта от създаването на Закон за управление на хранителната верига се обуславя от факта, че до настоящия момент в Република България не съществува единен закон, който да обединява цялата дейност по хранителната верига, ясно да посочва отделните нейни елементи в тяхната цялост като един непрекъснат процес, с ясно посочване и разграничаване на компетентностите на органите, осъществяващи оценката на риска по хранителната верига, политиката и контрола върху тях и свързаните с тях дейности. Към настоящия момент отделните елементи на хранителната верига са регламентирани поотделно в Закона за храните, Закона за фуражите, Закона за защита на животните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за животновъдството, Закона за опазване на околната среда, Закона за здравето, Закона за пчеларството и нормативните актове по прилагането им. Тези закони обаче регламентират сегментирано елементите на хранителната верига и не става ясен обхвата им в нейната цялост, като един непрекъснат процес, започващ с първичното производство, здравеопазването и хуманно отношение към животните и здравето на растенията, преминаването през всички етапи на събиране, транспортиране, преработката и дистрибуцията на крайния продукт, готов за консумация от хората, по смисъла на Регламент (ЕО) № 178/2002. Съществуват и текстове, които се припокриват в отделните закони, като по този начин не става ясно разграничаването между функциите на отделните органи, и съответно разграничение и яснота в дейностите, за които носят отговорност.

От друга страна много въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво от една страна, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните

органи на другите държави членки не са обхванати напълно или направо липсват в отделните закони.

С настоящия проект се цели именно да се създаде обща рамка по хранителната верига, която ясно да посочва и включва всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост, така че да обхване целия процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората. Друга цел на законопроекта е да бъдат ясно разграничени компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи анализа и оценката на риска, политиката и официалния контрол на отделните елементи и дейности по хранителната верига, както и взаимодействието и координацията между тях.

По този начин ще се постигне съответствие на националното законодателство, с това на ЕС в тази област, същото ще бъде опростено, рационализирано и ясно. Ще се гарантира прилагането на унифицирани процедури и ще се постигне осъществяване на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига.

С реализирането на настоящия законопроект ще бъдат постигнати следните резултати:

- създаване на обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно да се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората;
- ясно разграничаване на компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол по хранителната верига, оценката на риска, както и взаимодействието и координацията между тях;
- постигане на съответствие на националното законодателство, с това на ЕС, в тази област, рационализиране и яснота;
- гарантиране прилагането на унифицирани процедури и постигане на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
- следвайки примера на ЕС за създаване на единна правна рамка, България няма да има процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради промени в достиженията на правото на ЕС.

С постигането на посочените резултати като цяло ще се повиши ефективността на официалния контрол върху безопасността на храните и сигурност за потребителите.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

**Доклад по чл. 22, ал. 2 от Наредба за обхвата и методологията за
извършване на оценка на въздействието към цялостната предварителна
оценка на въздействието на проекта на Закон за управление на
хранителната верига**

Настоящият доклад е изготвен от Министерство на земеделието, храните и горите и обобщава резултатите от предварителната оценка на въздействие на проекта на Закон за управление на хранителната верига, изготвен от Министерство на земеделието, храните и горите. (Приложение 1 - Методологична рамка на настоящата оценка).

1. Описание на проблема или въпросите, които се уреждат с проекта на нормативен акт.

Основните правила на Съюза относно законодателството в областта на фуражите и храните са определени в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедурите относно безопасността на храните. В допълнение към тези правила в специализираното законодателство в областта на храните и фуражите съществуват различни регулирани области като храненето на животните, включително медикаментозните фуражи, хигиената на храните и фуражите, зоонозите, страничните животински продукти, остатъците от ветеринарномедицински продукти, замърсителите, контрола и ликвидирането на болестите по животните с последици за здравето на хората, етикетирането на храните и фуражите, продуктите за растителна защита, хранителните и фуражните добавки, витамините, минералните соли, микроелементите и другите добавки, материалите, предназначени за контакт с храни, изискванията относно качеството и състава, питейната вода, йонизацията, новите храни и генетично модифицираните организми (ГМО).

С Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните, бе установена законодателна рамка за организирането на официалния контрол по хранителната верига. Тази рамка значително подобри ефективността на

официалния контрол и нивото на защита от рискове за здравето на хората, животните и растенията и за хуманно отношение към животните в Съюза, както и нивото на защита на околната среда от рискове, които биха могли да възникнат от ГМО и продуктите за растителна защита. Въпреки това някои от инструментите или механизмите за прилагане липсват и не предвиждат извършване на официален контрол в областта на здравето на растенията, контрола на растителния репродуктивен материал (PRM) и странични животински продукти (СЖП). В резултат на това на компетентните администрации, не се предоставя пълен набор от данни, предназначени да осигурят отчетност, стабилност и ефективност на дейностите по прилагане.

В доклад на Европейската комисия за оценка на прилагането на Регламент (ЕО) № 882/2004 се посочва, че регламентът се доказва като стабилна и иновативна система на основата на интегриран и хоризонтален подход. Въпреки това опитът показва, че в редица области са необходими промени. Това поражда идеята за извършване на преглед на Регламента с цел изясняване и опростяване на законодателната рамка, като същевременно се взема предвид спецификата на всеки сектор.

Република България като държава членка подкрепя идеята за създаване на солидна, прозрачна и устойчива регулаторна рамка, която има за цел осъвременяване и интегриране на системата за официален контрол по начин, който да съпътства последователно актуализирането на политиките на ЕС в секторите храни, фуражи, здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях, здраве на растенията, растителен репродуктивен материал и продукти за растителна защита. В периода на дискусии и преразглеждане на законодателството на ЕС се извършва преглед и на националното законодателство в областта на хранителната верига. Действащите Закон за храните (Обн., ДВ, бр. 90 от 15.10.1999 г.), Закон за фуражите (Обн., ДВ, бр. 55 от 7.07.2006 г.), Закона за защита на животните (Обн., ДВ, бр. 13 от 8.02.2008 г.), Закона за ветеринарномедицинската дейност, (Обн., ДВ, бр. 87 от 1.11.2005 г.), Закона за защита на растенията (Обн., ДВ, бр. 61 от 25.07.2014 г.), Закона за генетично модифицираните организми (Обн., ДВ, бр. 27 от 29.03.2005 г.), Закона за животновъдството (Обн., ДВ, бр. 65 от 8.08.2000 г.), Закона за опазване на околната среда (Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г.), Закона за здравето (Обн., ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г.), Закона за пчеларството (Обн., ДВ, бр. 57 от 24.06.2003 г.) са концептуално разработени и приети преди присъединяването на Република България към Европейския съюз, с изключение на Закона за защита на растенията (Обн., ДВ, бр. 61 от 25.07.2014 г.).

Законите са изменяни и допълнени многократно с различни цели. Причините, които са предизвикали тяхното променяне от една страна са свързани с въвеждане на европейски разпоредби в националното ни законодателство или включване на текстове с цел технически корекции и актуализация поради препратки към други нормативни актове, а от друга страна с цел прецизиране на текстове по същество. Тези промени водят до затруднения при прилагането им, както от бизнес операторите, така и от органите на официалния контрол.

Основен проблем

Към настоящия момент в Република България не съществува нормативен акт – правна рамка, която да обединява цялата дейност по хранителната верига, ясно да посочва отделните нейни елементи в тяхната цялост като един непрекъснат процес, с разграничаване на компетентностите на органите, осъществяващи оценката на риска по хранителната верига, политиката и контрола върху тях и свързаните дейности.

Специфични проблеми, липси и негативни тенденции

В националното законодателство не са разграничени ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига.

Не са уредени отделни въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните органи на другите държави членки.

Съществуват предпоставки за заобикаляне на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите на хранителната верига на всеки етап от тяхното производство.

Недостатъчно ясно дефинирани и неадекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига.

2. Посочване на заинтересованите страни.

Във връзка с бъдещото прилагане на Закона за управление на хранителната верига са идентифицирани следните групи заинтересовани страни:

1. Компетентни администрации – Приложение 2;
2. Браншови организации в областта на хранителната верига – Приложение 3;

3. Потребители;

1. Компетентни администрации

Правилата за официалния контрол по хранителната верига са насочени главно към националните контролни органи и оказват влияние върху техните дейности. Този закон ще има непряко въздействие върху стопанските субекти от хранително-вкусовата промишленост, които генерират добавена стойност от порядъка на 6% от БВП в страните от ЕС и в която работят голям брой хора, които се мобилизират по време на контрола. Понастоящем тази тежест е обратно пропорционална на ефикасността и ефективността на проверките, извършвани от компетентните органи.

1. Министерство на земеделието, храните и горите;

1.1 Второстепенни разпоредители с бюджетни средства към МЗХГ, имащи отношение към контрола по хранителната верига:

- Българска агенция по безопасност на храните;
- Център за оценка на риска по хранителната верига;
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството;
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол;
- Изпълнителна агенция по лозата и виното;
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури;
- Изпълнителна агенция по горите.

2. Министерство на здравеопазването:

2.1 Регионални здравни инспекции;

3. Министерство на околната среда и водите:

3.1 Регионални инспекции по околната среда и водите;

4. Министерство на икономиката;

4.1. Комисия за защита на потребителите;

5. Министерство на вътрешните работи;

6. Министерство на отбраната;

7. Министерство на правосъдието;

8. Министерство на финансите;

8.1. Агенция „Митници“;

8.2. Национална агенция по приходите;

9. Областни и общински администрации.

1.2. Браншови и развъдни организации в областта на хранителната верига

Заинтересованите страни (представители на браншовите асоциации и НПО) активно участваха по време на проучванията, подготовката и разработването на проекта за Закон за хранителната верига. Дискусиите с браншовите асоциации, НПО и заинтересованите страни бяха ключов елемент от подготовката и разработването на проекта.

Ефективното функциониране на системата на ЕС за официален контрол е от първостепенно значение както за износа, така и за вноса от /в ЕС, респ. България. Бизнес операторите от хранителната верига, както в България, така и в другите държави членки и трети страни, изнасящи за ЕС, също ще бъдат положително засегнати от промените, които са насочени към подобряване на ефективността на системата за контрол като цяло, на контрола по вноса и координацията между компетентните институции на национално и европейско ниво.

1.2.1 Говедовъдство и Биволовъдство – 22 браншови организации и 13 организации, осъществяващи развъдна дейност:

- Национален съюз на говедовъдите в България - браншова организация;
- Браншови съюз на животновъдите в България - браншова организация;
- Асоциация по месодайно говедовъдство - браншова организация;
- Национална асоциация на месо и млекопроизводителите - браншова организация;
- Национално сдружение на месо и млекопроизводителите - браншова организация;
- Съюз на животновъдите в България - браншова организация;
- Национална асоциация на животновъдите в Република България - браншова организация;
- Обединение български животновъди - браншова организация;
- Национално сдружение „Планинско мляко” - браншова организация;
- Животновъдно сдружение "Старият Балкан" - браншова организация;
- Асоциация на животновъдите в Странджа - браншова организация;
- Национална асоциация на животновъдите и земеделците - Струма 2012 - браншова организация;
- Национално обединение „Европейски фермер” - браншова организация;
- Земеделски производители и стопани – област Кюстендил - браншова организация;

- Регионална асоциация на млекопроизводителите и животновъдите - браншова организация;
- Регионална асоциация на млеко и месопроизводителите – Ямбол - браншова организация;
- Регионална животновъдна асоциация – Сливен - браншова организация;
- Асоциация на млекопроизводителите „Тракия милк“ – Пловдив - браншова организация;
- Сдружение на животновъдите от Югозападна България „Сандански – 2005“ - браншова организация;
- Асоциация на животновъдите в региона Странджа – Сакар - браншова организация;
- Асоциация на земеделските производители в България - браншова организация;
- Асоциация на пасищното животновъдство - браншова организация;
- Асоциация за развъждане на Черношарената порода в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за Българското родопско говедо и Джерсея - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация на развъдчиците на Черношарената порода в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Национална асоциация за развъждане на говеда от породите Монбелиард и Симентал“ - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Развъдна асоциация на българските породи говеда – Родопско късорого, Българско родопско, Искърско” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на Кафявата порода - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на местни породи говеда“ - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Национална асоциация за месодайно говедовъдство в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Българска национална организация на зооинженерите за развъждане на породите селскостопански животни - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация на българските биволовди - организация, осъществяваща развъдна дейност;

- Българска национална асоциация за развитие на биволовството - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на месодайните породи говеда в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Федерация на развъдните организации в говедовъдството - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.2 Овцевъдство и Козевъдство – 2 браншови организации и 21 организации, осъществяващи развъдна дейност:

- Национална овцевъдна асоциация - браншова организация;
- Съюз на овцевъдите и козевъдите - браншова организация;
- Развъдна асоциация на местни породи овце - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Организация на Развъдчиците на Автохтонните Породи Овце в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на цигайски и месни породи овце в Република България” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на Българска млечна порода овце” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на Плевенска черноглава овца - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружения за отглеждане и развъждане на маришките овце - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на Старозагорска порода овце в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на тънкорунни овце в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на породата Ил дьо Франс в България” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Национална асоциация за развъждане на млечни овце в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Развъдна асоциация на аборигенни породи овце от Западна България” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на Среднородопска, Каракачанска, Родопски Цигай овце и Каракачански кон” - организация, осъществяваща развъдна дейност;

- Асоциация за развъждане на млечни породи овце - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Развъдна организация МутонШароле България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на породата Лакон в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане на Брезнишка овца - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- „СНЦ Сдружение за развъждане и отглеждане на млечни овце” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация за развъждане на млечни породи кози” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение с нестопанска цел „Асоциация за автохтонни породи кози в България” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за опазване и развъждане на местна дългокосместа коза - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за защита на редки автохтонни породи - Калоферска дългокосместа коза - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.3 Коневъдство – 4 организации, осъществяващи развъдна дейност:

- Асоциация „Източнoбългарски кон”
- Асоциация на коневъдите в България – НАК - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Асоциация български спортен кон” - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Асоциация за възстановяване и развитие на породите Плевенски кон и Гидран - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.4 Свиневъдство – 2 браншови организация, извършваща развъдна дейност и още 2 организации, осъществяващи само развъдна дейност:

- Асоциация на свиневъдите в България - браншова организация, извършваща развъдна дейност;
- Асоциация на индустриалното свиневъдство в България - браншова организация, извършваща развъдна дейност;
- Асоциация за развъждане и съхранение на Източнoбалканската свиня - организация, осъществяваща развъдна дейност;

- Асоциация на развъдчиците на специализираните породи свине в България - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.5 Птицевъдство и зайцевъдство – 3 браншови организации и 3 организации, осъществяващи развъдна дейност:

- Продуктов борд за яйца, птиче и заешко месо - браншова организация;
- Съюз на птицевъдите в България - браншова организация;
- Професионалната организация на производителите на водоплаващи в България - браншова организация;
- Национална развъдна птицевъдна асоциация - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Национална развъдна и репродуктивна асоциация на производителите на патета мюлари - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Национална асоциация на зайцевъдите - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.6 Пчеларство – 14 браншови организации и 2 организации, осъществяващи развъдна дейност:

- Български пчеларски съюз – 1899 - браншова организация;
- Национална браншова организация "Български пчеларски съюз" - браншова организация;
- Сдружение за биологично пчеларство - браншова организация;
- Национален браншови пчеларски съюз - браншова организация;
- Национална асоциация на пчеларите професионалисти - браншова организация;
- Национална научна асоциация по пчеларство - браншова организация;
- Сдружение „Съюз на българските пчелари" - браншова организация;
- Обединен български пчеларски - браншова организация;
- Асоциация на преработвателите и търговците на пчелни продукти в РБ - браншова организация;
- Федерация на българските пчелари - браншова организация;
- Конфедерация на българските пчелари - браншова организация;
- Национално сдружение на жените пчелари - браншова организация;
- Фондация „Имам си кошер" - браншова организация;
- Национална научна асоциация по биологично пчеларство и апитерapia – Марко Вачков - браншова организация;

- Национална развъдна асоциация по пчеларство - организация, осъществяваща развъдна дейност;
- Сдружение „Българска пчеларска развъдна асоциация” - организация, осъществяваща развъдна дейност;

1.2.7 Растениевъдство – 15 браншови организации:

- Българска Асоциация на производителите на оранжерийна продукция - браншова организация;
- Сдружение „Българска асоциация Биопродукти ” - браншова организация;
- Национална асоциация на зърнопроизводителите- браншова организация;
- Гаранционен фонд „Зърно” - браншова организация;
- Съюз на овощарите в България - браншова организация;
- Добруджански овощарски съюз - браншова организация;
- Съюз на овощарите в Хасковска област - браншова организация;
- Съюз на Дунавските овощари - браншова организация;
- Асоциация на Български пипер - браншова организация;
- Българска асоциация на билкарите и гъбарите - браншова организация;
- Сдружение на производителите на овощен и посадъчен материал - браншова организация;
- Сдружение на производителите на плодове и зеленчуци – Югозапад 2013 - браншова организация;
- Българска Асоциация на Малинопроизводителите- браншова организация;
- Сдружение АгроБио Свят - браншова организация;
- Национална Асоциация на Картофопроизводителите- браншова организация;

1.2.8 Растителна защита – 2 броя организации:

- Българска асоциация за растителна защита;
- Асоциация Растителнозащитна Индустрия България;

1.2.9 Фуражи – 1 брой организация:

- Съюз на производителите на комбинирани фуражи в България

1.2.10 Ветеринарномедицински продукти – 1 брой организация:

- Сдружение на производители и търговци на ветеринарномедицински продукти

1.2.11 Преработвателни организации – 16 организации:

- Съюз по хранителната промишленост;
- Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България;
- Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите;
- Асоциация на месопреработвателите в България;
- Асоциация на млекопреработвателите в България;
- Национална асоциация на млекопреработвателите;
- Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци;
- Съюза на оризопроизводителите;
- Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България;
- Българска асоциация на търговците на зърно;
- Съюза на българските мелничари
- Асоциация на производителите на рибни продукти – Бг фиш;
- Асоциация на производителите и вносителите на хранителни добавки в България;
- Национална лозаро-винарска камара;
- Съюз на пивоварите в България;
- Съюз на безалкохолната промишленост в България;

1.2.10 Професионални организации – 3 професионални организации:

- Български ветеринарен съюз - професионална организация на ветеринарни лекари в България;
- Съюз на ветеринарните лекари в България - професионална, научно – просветна и обществена организация;
- Съюз на зооинженерите в България - професионална организация на зооинженерите, обединяваща интересите на представителите на основните зооинженерни гилдии - образованието, науката, развъдните и браншовите организации, фермерите;

1.2.10 Други организации – 11 броя :

- Национален съюз на земеделските кооперации в България ;
- Национална асоциация на животновъдите и земеделците – Струма 2012”;
- „Сдружение на земеделците и животновъдите-Пирин 2009”;
- Асоциация на агроекологичните производители;
- Асоциация на земеделските производители в България;

- Българска асоциация на фермерите;
- Национална асоциация на младите фермери в България;
- Национално обединение на младите фермери в България;
- Национално сдружение на малките, семейни ферми и преработватели /НМСФП/;
- Сдружение „Национална научна асоциация по биологично пчеларство и клинична апитерapia - МАРКО ВАЧКОВ“;
- Сдружение „Карнобатска асоциация на производителите на Еко-продукти „КОСА“

1.3 Потребители

Засегнатите страни включват потребителите на елементите на хранителната верига в страната. Потребителите на хранителни продукти обхващат цялото население на България, доколкото храните са стоки от първа необходимост. Те няма да бъдат пряко засегнати от промените, въпреки че се явяват крайни ползватели на мерките за гарантиране на безопасността и качеството на хранителната верига.

Законът цели да осигури възможно най-високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите.

3. Цели пред регулирането на обществените отношения, представени по конкретен и измерим начин, с времеви график за постигането им.

3.1. Обща цел

Общата цел на закона е да осигури прилагането на правото на Европейския съюз и националните мерки в областта на хранителната верига чрез актуализиране на националната правна рамка, която да обединява цялата дейност по хранителната верига в нейната цялост като един непрекъснат процес.

3.2. Специфична и оперативни цели

Специфичната цел на закона е да гарантира висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на цялата хранителна верига. Тя е в съответствие със заложената цел в Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014–2018 г. - постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига.

Реализирането на специфичната цел на закона е свързано с поставянето и реализирането на поредица от оперативни цели. Заложените мерки в Проекта са свързани с постигането на следните оперативни цели:

- създаване на обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно да се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората;
- ясно разграничаване на компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига;
- взаимодействието и координацията между контролните органи както на национално ниво, така и ниво ЕС;
- гарантиране прилагането на унифицирани процедури при осъществяването на официален контрол, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
- ясно дефинирани и адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;
- избягване на процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради промени в достиженията на правото на ЕС.

Очаква се оперативните цели да бъдат постигнати в средносрочен план с влизането в сила на закона и след издаването на индивидуални административни и нормативни актове във връзка с извършването на специфични съвместни дейности, одити и инспекции в областта на хранителната верига.

4. Варианти за постигане на заложените цели.

Таблица 1 Варианти за регулация

Базов вариант (без промяна)	Вариант – фаворит (приет в проекта)	Алтернативен вариант
Липса на една обща рамка, която да регламентира същността на хранителната верига и включените в нея елементи; В националното законодателство няма да са разграничени ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига. Няма да са уредени отделни въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните органи на другите държави членки. Ще продължат да съществуват предпоставки за заобикаляне на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите на хранителната верига на всеки етап от тяхното производство. Няма да има ясно дефинирани и адекватни по	Ще се създаде една обща рамка, която да регламентира същността на хранителната верига и включените в нея елементи. Ще се разграничат ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига. Ще се осигури взаимодействието и координацията между контролните органи както на национално ниво, така и ниво ЕС. Ще се гарантира прилагането на унифицирани процедури при осъществяването на официален контрол, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите. Ще се определят адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига. Ще се избягнат процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради	Частична регулация. Цялостното преразглеждане на всички вертикални закони, включена в законопроекта и инкорпорирането ѝ в съответните специални закони под формата на законопроекта за тяхното изменение и допълнение.

размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;	промени в достиженията на правото на ЕС. Ще се създаде правно основание за издаване на индивидуални административни и нормативни актове във връзка с извършването на специфични съвместни дейности, одити и инспекции в областта на хранителната верига.	
---	--	--

Базов вариант

Запазва се състоянието, при което действащите към 2017 г. нормативни разпоредби относно същността на хранителната верига и включените в нея елементи са регламентирани фрагментирано в отделни закони. С такъв фрагментиран контрол не става ясно, че хранителната верига е един непрекъснат процес, започващ с първичното производство, здравеопазването и хуманно отношение към животните и здравето на растенията, който преминава през всички етапи на събиране, транспортиране, преработката и дистрибуция на крайния продукт, готов за консумация от хората, по смисъла на Регламент (ЕО) № 178/2002.

Няма да са разграничени ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига.

Няма да са уредени отделни въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните органи на другите държави членки. В тази връзка липсата на единни насоки за това как да се осъществява административно сътрудничество и да се постигне високо равнище на прозрачност ще доведе до непоследователност и неефективност на усилията от страна на националните органи и при сътрудничеството между тях.

Ще продължат да съществуват предпоставки за заобикаляне на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите на хранителната верига (контрола на растителния репродуктивен материал и странични животински продукти) на всеки етап от тяхното производство. В резултат на това на компетентните администрации, не се предоставя пълен набор от данни,

предназначени да осигурят отчетност, стабилност и ефективност на дейностите по прилагане.

Няма да има ясно дефинирани и адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига.

Вариант – фаворит (приет в проекта)

Създава се обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно ще се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората.

Ще се разграничат ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол по хранителната верига, оценката на риска, както и взаимодействието и координацията както на национално ниво, така и ниво ЕС.

Целта е модернизирание и интегриране на системата за официален контрол по начин, който също така да съпътства последователно модернизирането на политиките на ЕС в тези сектори. Наличието на хармонизирана законодателна рамка на ЕС за управление на организирането и осъществяването на официалния контрол по цялата хранителна верига е необходимо, за да се гарантира унифицирано прилагане на правилата и процедури относно хранителната верига в рамките на ЕС и за ефективното функциониране на вътрешния пазар.

Включват се някои важни принципи, които понастоящем са недостатъчно използвани от компетентните органи или се прилагат съгласно различаващи се практики между тях. По-специално, законопроектът въвежда системата за административно сътрудничество между българските компетентни власти и компетентните власти на държавите-членки за трансгранично сътрудничество.

Ефективното функциониране на системата за официален контрол на България е от първостепенно значение както за износа, така и за вноса в ЕС, респ. България. Бизнес операторите от хранителната верига, както в България, така и в другите държави членки и трети страни, изнасящи за ЕС, също ще бъдат положително засегнати от промените, които са насочени към подобряване на ефективността на системата за контрол като цяло, на контрола по вноса и координацията между компетентните институции на национално и европейско ниво.

Проектът на закона за управление на хранителната верига ще осигури висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на цялата хранителна верига чрез прилагането на единен подход и постигане на

координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига.

Ще се създаде правно основание за издаване на индивидуални административни и нормативни актове във връзка с извършването на специфични съвместни дейности, одити и инспекции в областта на хранителната верига.

Ще се избегнат процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради промени в достиженията на правото на ЕС.

Приемането на закона няма да доведе до допълнителни разходи по бюджета на органите, провеждащи държавната политика по хранителната верига, тъй като не налага създаването на нови структури, нито въвежда нови правомощия или задължения, а само оптимизира работата на действащите към момента.

Не се предвижда създаване на нови органи на администрацията и предполага използването на наличния капацитет на следните администрации:

- ✓ Българска агенция по безопасност на храните - БАБХ;
- ✓ Регионални здравни инспекции - РЗИ;
- ✓ Регионална инспекция по околната среда и водите – РИОСВ;
- ✓ Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол – ИАСАС;
- ✓ Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството – ИАСРЖ;

Специалните закони няма да бъдат засегнати и ще продължат да действат, Някои от тях ще бъдат изменени съгласно предвиденото в преходните и заключителните разпоредби на проекта, което касае единствено създаване на връзка с настоящия проект на закон и систематизиране на изискванията съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ) в процедурите по регистрация или одобрение на обекти. Не се предвижда пререгистрация на съществуващи обекти, нито се предвижда по същество нова процедура на регистрация, както и създаването на нови регистри.

За гарантиране изпълнението на заложените изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 882/2004 държавите-членки определят правилата за санкциите, налагани при нарушаване на изискванията на законодателството в областта на фуражите, храните и други разпоредби на Общността, свързани с опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните, и предприемат всички необходими мерки за осигуряване на изпълнението им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съответни на нарушението и разубеждаващи.

В Закона за управление на хранителната верига се определят адекватни по размер санкции с общ характер с оглед стремежа към предлагане на пазара на безопасни елементи на хранителната верига, което е условие за гарантиране защитата на потребителите. На заседание на работната група по изготвяне на проекта на закона при обсъждането на предложенията за административнонаказателните разпоредби са взети предвид няколко основни момента по отношение на тях по същество, а именно:

- да е от значение степента на нарушението;
- да са определени в разумен размер, така че да бъдат реално приложими и събираеми;
- да се запази и техния възпиращ и възпитателен ефект.

Като ефективна превантивна мярка за спазването на закона се приема предложението на бизнес операторите за завишен размер на глобите и имуществените санкции от всички членове на работната група. Въвежданите режими на практика ще засегнат целия спектър от бизнес оператори, занимаващи се с производство, преработка и дистрибуция с храни в България в случай на установени нарушения, като изискванията са действащи и към днешна дата.

Проектът на Закон за управление на хранителната верига е бил публикуван на портала за обществени консултации на Министерския съвет www.strategy.bg, като по време на общественото му обсъждане не са постъпили мотивирани предложения във връзка с предвидените санкции.

Не се очаква размера на санкциите да представлява значителна допълнителна тежест за бизнес операторите предвид на отчетените от тях обороти през последните няколко години.

Производството на хранителни продукти в България се извършва от над 5 хил. предприятия, които генерират оборот в размер над 7.8 млрд. лева и осигуряват заетост за над 81 хил. души през 2014 г. по данни на Евростат. Фирмите, произвеждащи хранителни продукти, представляват 16.8% от всички преработващи предприятия в страната, създават 14.3% от оборота и осигуряват 15.1% от работните места в преработващата промишленост през 2014 г.

Подотрасловото разпределение на предприятията, занимаващи се с производство на хранителни продукти, е неравномерно. Относително най-много са фирмите в производството на хлебни и тестени изделия (над 2.7 хил.), които формират 58% от всички фирми в хранителната промишленост през 2015 г. Близко 10% от фирмите в хранителната индустрия или 465 предприятия през 2015 г. се

занимават с производство и преработка на месо и месни продукти. Дейността по производство и консервиране на плодове и зеленчуци се извършва над 360 предприятия, докато около 300 фирми произвеждат мляко и млечни продукти. Относително по-малко са фирмите, произвеждащи мелничарски продукти – 124 на брой или 2.4% от компаниите в хранителната индустрия. С производство на растителни и животински масла и мазнини се занимават 87 фирми през 2015 г., а с преработка и консервиране на риба и други водни животни – 41 предприятия.

Над една четвърт от оборота на предприятията, занимаващи се с производство на хранителни продукти, се генерира от фирми, произвеждащи и обработващи месо и месни продукти, които отчитат годишни приходи над 2.1 млрд. лева. Около 15% от оборота на хранителното производство или 1.2 млрд. лева годишно е концентриран във фирми, произвеждащи хлебни и тестени изделия. Двучифрен дял в оборота на хранителната индустрия имат подотраслите на производство на млечни продукти (12.7% дял или над 1 млрд. лева), производство на растителни и животински масла и мазнини (11.9% или около 1 млрд. лева) и производството на други хранителни продукти (12.9% или повече от 1 млрд. лева годишно). Относително по-малък е оборотът, генериран в производството на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти (9.3% от оборота в производството на храни или близо 870 млн. лева. годишно) и преработката и консервирането на плодове и зеленчуци (7.7% от оборота в производството на храни или около 730 млн. лева през 2015 г.).

По данни на Евростат, през 2013 г. в България функционират 5 583 предприятия, които имат основна дейност търговия на едро с храни и напитки (без да са включени тютюневите изделия). Те реализират приходи от продажби от 9.8 млрд. лева.

През 2013 г. с търговия на дребно в България се занимават над 98 хил. предприятия, които са предимно микро и малки предприятия. Те реализират приходи от продажби за над 22.5 млрд. лева.

Специализираните магазини за храни и напитки (без търговията с тютюневи изделия) заедно с неспециализираните магазини, които продават предимно храни, са – около 31.5 хил. предприятия и реализират около 7.3 млрд. приходи. Неспециализираните магазини реализират близо 4 пъти по-голям среден оборот. Търговците на плодове и зеленчуци, както и на хляб и тестени изделия са относително многобройни и заемат значителна работна сила, но отчитат ниски средни приходи на предприятие.

Подотрасловото разпределение на предприятията, занимаващи се с производство на хранителни продукти, е неравномерно. Относително най-много са фирмите в производството на хлябни и тестени изделия, които формират 58.1% от всички заети в хранителната промишленост. Около 9.5% от фирмите в хранителната индустрия се занимават с производство и преработка на месо и месни продукти, 6.8% с производство и консервиране на плодове и зеленчуци, а 5.9% - с производство на мляко и млечни продукти. Относително по-малко са фирмите, произвеждащи мелничарски продукти (2.4% от заетите в хранителната индустрия), растителни и животински масла и мазнини (1.6%) и преработка и консервиране на риба и други водни животни (0.8%).

Графика 1: Разпределение на предприятията, занимаващи се с производство на хранителни продукти, по подотрасли

Източник: данни от Евростат за 2014 г.

Над една четвърт от оборота на предприятията, занимаващи се с производство на хранителни продукти, се генерира от фирми, произвеждащи и обработващи месо и месни продукти, а 15% - от фирми, произвеждащи хлебни и тестени изделия. Двущифрен дял в оборота на хранителната индустрия имат подотраслите на производство на млечни продукти (12.7% дял), производство на растителни и животински масла и мазнини (11.9%) и производството на други хранителни продукти (12.9%). Относително по-малък е оборотът, генериран в производството на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти (9.3% от оборота в производството на храни) и преработката и консервирането на плодове и зеленчуци (7.7%).

Търговия на едро с храни и напитки

По данни на Евростат, през 2013 г. в България функционират 5 583 предприятия, които имат основна дейност търговия на едро с храни и напитки (без да са включени тютюневите изделия). Те реализират приходи от продажби от 9.8 млрд. лева и създават заетост за около 40 хиляди лица. Най-голям оборот реализират предприятията, търгуващи с напитки (вкл. алкохолни) – близо 2 млрд. лева. При тях средните приходи на предприятие са над 2.4 млн. лева, а общият брой заети е близо 7 хиляди, или 17% от заетите в търговията на едро с храни и напитки. На следващо място е неспециализираната търговия на едро с храни и напитки, като оборотът е малко по-нисък, но броят на заетите е по-висок – над 8.4 хиляди лица, или над 21% от заетите в бранша. Относително по-големи са предприятията, търгуващи с шоколадови и други сладкарски изделия – те имат най-високите средни приходи на предприятие и среден брой заети в предприятие. Търговията на едро с плодове и зеленчуци е секторът с относително дребни предприятия, като там оборотите и средния брой заети са най-ниски.

Таблица 5: Показатели за търговията на едро с храни и напитки, 2013 г.

	Брой предприятия	Приходи от продажби (млн.евро)
Напитки	827	1 997
Неспециализирана търговия с храни и напитки	889,0	1 808
Шоколад и сладкарски изделия	530	1 700
Други храни, включително	984	1 286

риба		
Месо и месни изделия	517	1 220
Млечни изделия, яйца, мазнини	436	852
Плодове и зеленчуци	1 126	760
Чай, кафе, подправки	274	227
Общо	5 583	9 851

Източник: данни от Евростат

Търговия на дребно с храни и напитки

През 2013 г. с търговия на дребно с храни и напитки в България се занимават над 31 хиляди предприятия, които са предимно микро и малки предприятия. Те реализират приходи от продажби за над 7.3 млрд. лева., като осигуряват заетост на над 107 хиляди лица.

Таблица 6: Показатели за търговията на дребно с храни и напитки, 2013 г.

	Брой предприятия	Приходи от продажби (млн.евро)
Неспециализирани магазини, предимно за храни	20 776	6 393
Специализирани магазини за храни и напитки	10 716	914
Специализирани магазини за плодове и зеленчуци	2 789	93
Специализирани магазини за месо	733	154
Специализирани магазини за риба	377	43
Специализирани магазини за хляб, тестени и сладкарски изделия	1 936	87

Специализирани магазини за напитки	920	118
Други Специализирани магазини	3 961	419

Източник: данни от Евростат

Алтернативен вариант

Той представлява частична регулация по своята същност. Не регламентира в достатъчна степен основанията, обуславящи необходимост от цялостното преразглеждане на всички вертикални закони, уреждащи отделните елементи на хранителната верига. Това налага изготвянето на отделни законопроекти, което ще затрудни прилагането на единен подход и постигане на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига.

Може да възникнат процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС поради промени в европейското законодателство, свързани с модернизирание и интегриране на системата за официален контрол.

По своята същност алтернативният вариант няма за цел да определя правомощията на органите и създаването на хоризонтална рамка, т.е да систематизира нормативната уредба на управлението и контрола по хранителната верига.

5. Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия най-малко за следващите три години, водещи до разходи, включително директни, за заинтересованите страни, за отделни икономически и социални сектори и/или групи предприятия - за една година, в левове и/или в други мерни единици, позволяващи съпоставяне за всеки вариант.

Приемането на закона няма да доведе до допълнителни разходи по бюджета на органите, провеждащи държавната политика по хранителната верига, тъй като не налага създаването на нови структури, нито въвежда нови правомощия или задължения, а само оптимизира работата на действащите към момента. Това е

предпоставка да се повиши ефективността на контрола – т.е. да се постигнат по-добри резултати със същите разходи.

Доколкото правото на ЕС позволява, са разписани текстове улесняващи дейността на бизнес операторите. В проектозакона се предвижда систематизиране на изискванията съгласно Закона за устройство на територията в процедурите по регистрация или одобрение на обекти. Не се предвижда пререгистрация на съществуващи обекти, нито се предвижда по същество нова процедура на регистрация.

Предлаганите разпоредби няма да доведат до преки разходи за приспособяване на предприятията към новите изисквания.

6. Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия най-малко за следващите три години, водещи до ползи, включително директни, за заинтересованите страни, за отделни икономически и социални сектори и/или групи предприятия - за една година, в левове и/или в други мерни единици, позволяващи съпоставяне за всеки вариант

Отговорността за прилагане на законодателството на ЕС в областта на хранителната верига се носи от държавите-членки, чиито компетентни органи наблюдават и проверяват дали съответните изисквания се спазват и прилагат ефективно в целия Европейски съюз. По този начин те проверяват дали дейностите и стоките на бизнес операторите, пуснати на пазара на ЕС (произведени или внесени от трети държави в ЕС), са в съответствие със съответните стандарти и изисквания на ЕС за хранителната верига.

Не се очаква приемането на законопроекта да доведе до потенциални рискове, включително при възникване на конкретни съдебни спорове, а се определят санкции в зависимост от степента, тежестта и риска.

Приемането на закона няма да доведе до допълнителни разходи по бюджета на органите, провеждащи държавната политика по хранителната верига, тъй като не налага създаването на нови структури, нито въвежда нови правомощия или задължения, а само оптимизира работата на действащите към момента.

Не се предвижда създаване на нови органи на администрацията и предполага използването на наличния капацитет на съществуващите администрации.

Капацитетът на националните системи за контрол за предотвратяване и противодействие на кризи, които биха могли да възникнат по хранителната верига (за хората, животните и растенията), неизбежно ще бъдат засегнати от запазване на сегашното състояние. Това би създало потенциални пречки за гарантиране, че националните системи за контрол са добре координирани, оборудвани и способни да предвиждат и предотвратяват съществуващи и нововъзникващи рискове и следователно могат да оказват неблагоприятно въздействие върху безопасността по хранителната верига. По-специално, с приемането на закона ще се увеличи от една страна ефикасността на контрола, а от друга ще се намали вероятността от възникване на здравни кризи, както и ще се увеличи капацитета на компетентните органи за справяне с тях, което от своя страна ще доведе до значително намаляване на икономическите и човешки загуби.

На този етап от оценката са представени в обобщен вид очакваните икономически, социални и екологични въздействия, въз основа на първоначалните проучвания на екипа и проведените срещи с представители на засегнатите страни. На база на идентифицираните въздействия са определени мерките (промените), които предполагаемо ще имат по-значимо въздействие.

Таблица 2: Икономически, социални и екологични въздействия

Тип въздействие	Общо описание на очакваните въздействия
Икономически въздействия	
Конкуренция	Общата цел на предложението е да се опрости и рационализира съществуващата национална правна рамка, която обхваща всички сектори от хранителната верига в единен набор от правила. Предложението също така има за цел да се подобри ефективността на официалния контрол, извършван от държавните ведомства по хранителната верига, за да се даде възможност за бърза реакция в кризисни ситуации, като същевременно се сведе до минимум тежестта за бизнес операторите. За тази цел с проекта се установява изискване

	този контрол да бъде извършван спрямо всички оператори, въз основа на риска и с нужната честота, което ще предопредели в по-голяма степен определянето на минимални преки и косвени въздействия и ограничения върху конкуренцията и стопанската активност. Не се въвеждат допълнителните изисквания за предоставяне на информация от страна на бизнес операторите, което да налага неприемливи разходи и по този начин да се ограничи в известна степен конкуренцията или да доведе до решение за отказ от дейност на територията на страната. Проекта на закона не оказва пряко въздействие върху свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Той не въвежда ограничения пред търговията в рамките на ЕС и не налага промяна на пазарната стратегия на идентифицираните бизнес оператори.
Конкурентоспособност, търговски и инвестиционни потоци	Създаването на добра правна рамка и ефективни механизми за спазването ѝ са фактор за увеличаване на инвестициите в бранша (местни и чуждестранни). Увеличените инвестиции повишават производителността и подобряват конкурентната позиция на предприятията. Повишаването на безопасността на елементите на хранителната верига също повишава международната конкурентоспособност на фирмите. Прилагането на разпоредбите на законопроекта може да допринесе за консолидация и уедряване

	в някои браншове, което може да създаде предпоставка за нарастване на производителността на труда.
Оперативни разходи и поведение на бизнеса/Малки и средни предприятия	В закона не се въвеждат нови процедури за регистрация или одобрение на обектите на елементите на хранителната верига и няма да се наложат допълнителни разходи на бизнес операторите, а от друга страна това няма да породви усилия по адаптиране към новите изисквания. Не се въвеждат допълнителните изисквания към бизнес операторите, което да налага неприемливи разходи и по този начин да се ограничи в известна степен конкуренцията или да доведе до решение за отказ от дейност на територията на страната.
Административна тежест на бизнеса	Актуализираната национална правна рамка, обединяваща цялата дейност по хранителната верига в нейната цялост като един непрекъснат процес е предпоставка за осъществяване на по-добра координация и обмяна на информация между различните контролни служби, което намалява административна тежест по нейната същност. Не се предвижда пререгистрация на съществуващи обекти, нито се предвижда по същество нова процедура на регистрация, както и създаването на нови регистри.
Публични власти	Законопроектът не предвижда създаване на нови органи на администрацията.
Потребители и домакинства	Законът и прилагането му имат въздействие върху близо 1/3 от

	потребителските разходи на домакинствата по данни от изследването на домакинските бюджети на НСИ. Постигането на целта на закона да гарантира висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на елементите на хранителната верига е предпоставка за по-добре функциониращи продуктови пазари и оттам – по-висока конкурентоспособност на сектора. Създаването на добра правна рамка и ефективни механизми за спазването ѝ са фактор за увеличаване на инвестициите в бранша (местни и чуждестранни). Косвен ефект от това може да бъде повишаване на качеството на предлаганите стоки. Законът няма да има значителни последствия върху финансовото състояние на домакинствата както в краткосрочен, така и в дългосрочен план.
Макроикономическа среда	Мярката няма да има значимо макроикономическо отражение.
Социални въздействия	
Балансирано демографско развитие	Законът няма пряко въздействие върху промяната в броя на населението и раждаемостта. В същото време, безопасността и качеството на елементите на хранителната верига е важен фактор, допринасящ за подобряване на здравния статус на населението. Законът няма пряко въздействие върху застаряването на населението.

	Същевременно, безопасността и качеството на елементите на хранителната верига чрез приноса си към подобряване на общия здравен статус на населението подобрява качествените характеристики на човешкия капитал, включително чрез създаване на предпоставки за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Законът създава на условия за равни възможности за всички и недопускане на пряка или косвена дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Създаването на добра правна рамка и ефективни механизми за спазването ѝ са фактор за увеличаване на инвестициите и повишаване на конкурентноспособността на фирмите. Това косвено въздейства на потенциала за развитие на земеделието, което е предпоставка за подобряване на икономическите перспективи.
Обществено здраве и безопасност	Законът има за цел да гарантира висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на елементите на хранителната верига. Очакваните положителни въздействия от ефективното прилагане на закона са

	съсредоточени именно в подобряването на общественото здраве и безопасност.
Екологични въздействия	
Общи ефекти	Законът няма преки екологични въздействия. Може да се очаква, че ефективното функциониране на новата правна рамка ще доведе до повишени инвестиции в сектор земеделие.

7. Промяната на административната тежест по отношение на заинтересованите страни за всеки от вариантите, включително в случай на нови регулаторни режими и регистри

Със законопроекта не се създават нови регулаторни режими, единствено се систематизират изискванията съгласно Закона за устройство на територията в процедурите по регистрация или одобрение на обекти. Не се предвижда пререгистрация на съществуващи обекти, нито се предвижда по същество нова процедура на регистрация.

Изпълнението на процедурата ще се осъществява чрез подаване на заявление по образец, към което да се прилага:

1. влязло в сила разрешение за ползване по чл. 177, ал. 2 от Закона за устройство на територията - в приложимите случаи;
2. удостоверение за въвеждане в експлоатация по чл. 177, ал. 3 от ЗУТ - в приложимите случаи;
3. издадено разрешение за строеж - за стопански и второстепенни постройки по чл. 42, ал. 1 от ЗУТ;
4. разрешение за поставяне по чл. 56, ал. 2 от ЗУТ - за преместваемите обекти.

Изградените оранжерии по чл. 151, ал. 1, т. 3 от ЗУТ ще се регистрират само въз основа на заявление.

По инициатива на експертите от Българска агенция по безопасност на храните детайлно се обсъдиха съществуващите регулаторни режими. Бяха представени предложения, които изразяват съображения от работата на контролните органи с бизнес операторите. Едно от тях е, че е необходимо експертно становище

на ниво проектиране относно инвестиционното намерение, за да може още в началните етапи да се разбере дали обекта ще покрие нормативните изисквания. Също така беше уточнено, че органите за официален контрол трябва да участват в оценката на съответствието само в част „технологична“ от инвестиционните проекти.

По същество разпоредбата урежда органите на официалния контрол по хранителната верига да се включват в състава на експертните съвети по устройство на територията, да съгласуват при необходимост устройствени планове и да участват в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица. Те ще могат да дават становища по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация или да участват в състава на държавните приемателни комисии за обекти от хранителната верига, които се осъществяват по реда на ЗУТ.

Това предложение на БАБХ се прие като мярка с превантивно значение за намаляване на административната тежест и избягване на допълнителни разходи за бизнеса относно привеждане на всеки обект с законовите изисквания и процедурите, които ограничават до необходимия минимум всички предпоставки за допускане на опасности. То бе подкрепено и от бизнес операторите, и от научните среди, които участваха в обсъждането.

Постига се оптимизиране чрез осигуряване на паралелно протичане на два процеса, свързани с техническия и технологичния процес при изграждане или разширяване на обекти.

Последователността във фазите на двата процеса осигурява стабилното им протичане и избягване на дублиращи етапи, като това ще доведе до намаляване на разходите за тяхното провеждане. Конкретни цифрови стойности не могат да бъдат представени, тъй като всяко едно инвестиционно намерение се остойностява самостоятелно, в зависимост от обхвата на своята дейност.

Предлаганата разпоредба няма да доведе до преки разходи за приспособяване на дейността на вече регистрираните бизнес оператори.

В нито един от разгледаните три варианта за действие – Базов вариант, Вариант фаворит и Алтернативен вариант не се създават нови регистри и не се засяга принципа на функциониране на съществуващи такива. Това означава, че няма промяна на административната тежест за нито една от заинтересованите страни.

8. Негативните и положителните въздействия за всяка от заинтересованите страни, за всеки от вариантите.

Отговорността за прилагане на законодателството на ЕС в областта на хранителната верига се носи от държавите-членки, чиито компетентни органи наблюдават и проверяват дали съответните изисквания се спазват и прилагат ефективно в целия Европейски съюз. По този начин те проверяват дали дейностите и стоките на бизнес операторите, пуснати на пазара на ЕС (произведени или внесени от трети държави в ЕС), са в съответствие със съответните стандарти и изисквания на ЕС за хранителната верига.

Досега контролът на произведените в България и вносните стоки, подлежащи на ветеринарен контрол и проверките на остатъците от ветеринарни лекарства бяха регулирани отделно.

Някои от елементите, свързани с хранителната верига, залежали в Регламент (ЕО) № 882/2004 и въведени в националното секторно законодателство, не бяха включени в обхвата на единен официален контрол. Несъответствията и правните пропуски засягат главно фитосанитарните мерки в областта на здравето на растенията, растителния репродуктивен материал (PRM), контрола му и страничните животински продукти (СЖП). В резултат на това на компетентните власти, не се предоставя пълен набор от инструменти, предназначени да осигурят отчетност, стабилност и ефективност на дейностите по прилагане.

От контролните органи се изисква да извършват официален контрол на всички стопански субекти, които участват в хранителната верига. Предвид факта, че възникването на рискове за безопасността на храните не зависи непременно и само от големината на даден бизнес оператор, настоящият подход се основава на принципа, че всички бизнес оператори подлежат на официален контрол, без изключение, тъй като това е единственият начин да се гарантира безопасността на храните, на базата на оценката на риска, приоритетите на официалния контрол, свързани с нея, както и на ефективното използване на ресурсите предвидени за това.

Към настоящия момент механизмът за административна помощ и сътрудничество се регулира от Регламент (ЕО) № 882/2004 и от Директиви 89/662 и 89/608, които са транспонирани в националното законодателство. Това поражда различни тълкувания от компетентните органи, които предприемат различни дейности за проверка на съответствието.

Хармонизираните национални правила за управление на контролните дейности, извършвани от компетентните органи ще създадат интегриран и еднакъв подход при оценката на риска, разработването на политики и реда и начина за осъществяване на официалния контрол по хранителната верига.

Регламент (ЕО) 882/2004 се основава на принципа, че официалният контрол трябва да се основава на анализ на риска, за да се постигне максимална ефективност на контролните дейности, насочени към опазване здравето на хора, животни, растения и опазване на околната среда. Това важи особено в ситуации, в които ресурсите за осъществяване на официален контрол са ограничени и трябва да се използват приоритетно, като подборът се основава на редица критерии, които включват: опасността и рисковете, свързани с конкретната стопанска дейност от хранителната верига или произведените продукти, сведенията за съответствието или несъответствието и надеждността на бизнес оператора. Ако това не бъде направено, ресурсите ще се разпределят въз основа на критерии, които не се основават на анализа на риска, в резултат на което има опасност някои елементи от общественото здраве да не бъдат адекватно покрити от официалния контрол.

Потенциалното неспазване на правилата по хранителната верига, дължащо се на недостатъчното оптимизиране на законодателната рамка или на слабото представяне на системата за контрол, каквото се цели с този закон, би могло да доведе до загуба на доверие в националния пазар и пазара на ЕС в дългосрочен план. Неефективното използване на контролните ресурси (без използване на анализа на риска) би могло да доведе до утежняване на административните разходи и процедури, които могат да бъдат избегнати за операторите.

Проектът на закон управление на хранителната верига включва някои важни принципи, които понастоящем са недостатъчно използвани от компетентните органи или се прилагат съгласно различаващи се практики между тях. По-специално, законопроектът въвежда принципа за административно сътрудничество между българските компетентни власти и компетентните власти на държавите-членки за трансгранично сътрудничество.

Потребителите, както в България, така и в другите държави членки и тези извън ЕС, няма да бъдат пряко засегнати от прилагането на закона, въпреки че те ще са крайните ползвателите на мерките за гарантиране на безопасността и качеството на храните. Приемането на закона ще даде възможност на обществеността да се ориентира кой от компетентните органи по хранителната верига осъществява: държавната политика, официален контрол, оценката на риска обмена на информация за риска по хранителната верига и т.н. В противен случай, ще се запази сегашната фрагментираност на националното законодателство в областта на хранителната верига, което често води до объркване, тежки и понякога несъответстващи на реалната ситуация процедури по контрола свързани с откриването и дейността на бизнес операторите.

Що се отнася до секторите, свързани с хранителната верига, понастоящем извън обхвата на Регламент (ЕО) 882/2004 (растително здраве, PRM и СЖП), но включени в обхвата на преразглеждането на законодателството на ЕС и проекта на настоящия закон, те няма да продължават да функционират и да се развиват в съответствие със секторните логики и приоритети. По този начин ще бъде дадена възможност за повишаване на ефективността, а съществуващите пропуски в наличния набор от инструменти за правоприлагане в тези сектори и различията в секторните практики няма да продължават да съществуват.

Капацитетът на националните системи за контрол за предотвратяване и противодействие на кризи, които биха могли да възникнат по хранителната веригата (за хората, животните и растенията), неизбежно ще бъдат засегнати от запазване на сегашното състояние. Това би създавало потенциални пречки за гарантиране, че националните системи за контрол са добре координирани, оборудвани и способни да предвиждат и предотвратяват съществуващи и нововъзникващи рискове и следователно могат да оказват неблагоприятно въздействие върху безопасността по хранителната верига. По-специално, с приемането на закона ще се увеличи от една страна ефикасността на контрола, а от друга ще се намали вероятността от възникване на здравни кризи, както и ще се увеличи капацитета на компетентните органи за справяне с тях, което от своя страна ще доведе до значително намаляване на икономическите и човешки загуби.

Не се очаква приемането на законопроекта да доведе до потенциални рискове, включително при възникване на конкретни съдебни спорове, а се определят санкции в зависимост от степента, тежестта и риска.

На основата на общия преглед на икономическите, социалните и екологичните ефекти е направен по-подробен анализ, предимно качествен, на идентифицираните мерки (промени), които ще имат по-значими ефекти върху засегнатите страни. Анализираният въздействия са представени в обобщен вид в следната таблица:

Таблица 3: Определяне и анализ на по-значимите въздействия при дефинираните варианти за действие

	Негативни въздействия	Положителни въздействия
Базов вариант (без промяна)	<u>Компетентни администрации</u> 1. Регламент (ЕО) № 882/2004 се основава на принципа, че официалният контрол трябва да се основава на анализ на риска, за да се постигне максимална ефективност на контролните дейности, насочени към опазване здравето на хора, животни, растения и околната среда. Това важи особено в ситуации, в които ресурсите за осъществяване на официален контрол са ограничени и трябва да се използват приоритетно. Подборът се основава на редица критерии, които включват: опасността и рисковете, свързани с конкретната стопанска дейност от хранителната верига или произведените продукти, сведенията за съответствието или несъответствието и надеждността на бизнес оператора. Ако това не бъде направено, ресурсите ще се разпределят въз основа на критерии, които не се основават на анализа на риска, в резултат на което може да възникне опасност за общественото здраве; 2. Проектът на закона за управление на хранителната верига включва някои важни принципи, които понастоящем са недостатъчно използвани от компетентните органи или се прилагат съгласно различаващи се практики между тях. По-специално,	За компетентните администрации, браншови организации в областта на хранителната верига и потребители няма положителни въздействия.

	законопроектът въвежда принципа за административно сътрудничество между българските компетентни власти и компетентните власти на държавите-членки за трансгранично сътрудничество. <u>Браншови организации в областта на хранителната верига</u> Непоследователно прилагане на подхода, основан на оценката и анализа на риска <u>Потребители</u> 1. Последователно прилагане на подхода, основан на оценката и анализа на риска; 2. Потенциалното неспазване на правилата по хранителната верига, дължащо се на недостатъчното оптимизиране на законодателната рамка или на слабото представяне на системата за контрол, каквото се цели с този закон, би могло да доведе до загуба на доверие в националния пазар и пазара на ЕС в дългосрочен план. Неефективното използване на контролните ресурси (без използване на анализа на риска) би могло да доведе до утежняване на административните разходи и процедури, които могат да бъдат избегнати за операторите.	
Вариант – фаворит	За компетентните администрации, браншови организации в областта на хранителната	<u>Компетентни администрации</u> 1. Ще се избегне

(приет в проекта)	верига и потребители няма негативни въздействия.	заобикалянето на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите по хранителната верига на всеки етап от тяхното производство; 2. Ще се въведат единни критерии за отчетност на национално ниво; <u>Браншови организации в областта на хранителната верига</u> 1. Ще се систематизира регулаторната уредба; 2. Ще се дефинират ясно и ще се определи по прозрачен начин размера на санкциите за лицата, извърващи нарушения на действащия закон; 3. Ще се подпомогне изграждането на единен механизъм за формиране на политиката по храните с участие на представители на всички засегнати страни. <u>Потребители</u>
---------------------------------	---	---

		Ще се улесни установяването на практики целящи заблуда на потребителя;
Алтернативен вариант	<u>Компетентни администрации</u> Осъществена частична регулация в отделните закони няма ясно да посочи всички елементи на хранителната верига в нейната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията на всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората. Това ще намали ефективността на официалния контрол, целящ поддържане високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните. Може да възникнат опасност от евентуално неприлагане на интегрираното законодателството на ЕС. <u>Браншови организации в областта на хранителната верига</u> Потенциалното неспазване на правилата по хранителната верига, дължащо се на недостатъчното оптимизиране на законодателната рамка или на слабото представяне на системата за контрол, каквото се цели със законопроекта, би могло да доведе до загуба на доверие в националния пазар и пазара на ЕС в дългосрочен план. <u>Потребители</u>	<u>Компетентни администрации</u> Ще позволи прилагане на основан на риска подход по отношение на официалния контрол в отделните сектори. Ползите по отношение на повишаването на ефективността на официалния контрол обаче биха били само частични. <u>Браншови организации в областта на хранителната верига</u> Няма положителни въздействия. <u>Потребители</u> С фрагментиран контрол не става ясно, че хранителната верига е един непрекъснат процес. Не се постига интегриране и модернизиране на системата за официален контрол по начин, който също така да съпътства последователно модернизирането на политиките в тези сектори, които ще осигурят високо равнище на защитата на потребителите.

	Осъщественията частична регулация в отделните закони няма ясно да посочи всички елементи на хранителната верига в нейната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията на всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората. Това ще намали ефективността на официалния контрол, целящ поддържане високо равнище на опазване на здравето на хората.	
--	--	--

9. Сравнение на вариантите въз основа на изчисленията и данните по т. 5 – 8

Оценка на въздействието на различните варианти за регулиране на контрола по хранителната верига поставя на първо място въпроса, дали проблемът трябва да се реши по нов начин, чрез създаване на обща рамка за официалния контрол по цялата хранителна верига или не и ако отговорът е да, кой би бил най-подходящият вариант на действие.

В настоящият анализ са разгледани различни варианта:

1. **Базов вариант** – запазва се реда и начина за осъществяване на официалния контрол по хранителната верига такъв какъвто е понастоящем - отделните елементи са регламентирани в Закона за храните, Закона за фуражите, Закона за защита на животните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за животновъдството, Закона за опазване на околната среда, Закона за здравето, Закона за пчеларството, Закона за лозата и виното и в подзаконовите актове по прилагането им;
2. **Вариант фаворит** - променя се сегашния начин на осъществяване на официалния контрол по хранителната верига и се въвежда интегриран подход, основан на оценката и анализа на риска, който ще включва всички предишни изменения и допълнения, които все още са в сила, включително

новите законови разпоредби. Ще се осигури единна правна рамка за прилагането им, която да гарантира ефективното прилагане на нормативната уредба за функционирането на хранителната верига.

Регистрите на участниците в хранителната верига ще бъдат актуализирани и ще станат обществено достъпни за потребителите, което ще им позволи да правят своя информиран избор, както и да подават сигнали до съответния контролен орган при забелязани нарушения или лоши практики.

В случай, че се приложи базовия или алтернативния вариант, българското законодателство в областта на хранителната верига ще остане фрагментирано и няма да отговори на новия интегриран подход за модернизиране, опростяване и укрепване на хранителната верига в Европа.

3. **Алтернативен вариант** - поетапно или едновременно изготвяне на координирани проекти за изменение и допълнение на съществуващото секторно законодателство крие рискове от пропуски и нови несъответствия.

В случай, че се приеме **Вариант фаворит** - Законът за управление на хранителната верига ще реши следните по-важни проблеми:

1. Ще се избегне заобикалянето на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите по хранителната верига на всеки етап от тяхното производство;
2. Ще се въведат единни критерии за отчетност на национално ниво;
3. Ще се премахнат различията в регулаторната уредба, създаваща административни тежести на бизнеса, включително и регистрационните режими;
4. Ще се улесни установяването на практики целящи заблуда на потребителя;
5. Ще се определят адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;

6. Ще се подпомогне изграждането на единен механизъм за формиране на политиката по храните с участие на представители на всички засегнати страни;
7. Ще се гарантира висока степен на защита на здравето, доверието и интересите на потребителите по отношение на цялата хранителна верига, в съответствие с Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014–2018 г. - постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига;
8. Ще се създаде обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно да се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост и взаимнообвързаност, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората;
9. Ще се разграничат ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи анализа на риска, политиката и официалния контрол по хранителната верига, както и взаимодействието и координацията между тях;
10. Ще се гарантира прилагането на унифицирани процедури и постигане на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
11. Ще отпаднат редица процедурни затруднения и се улесни по-нататъшното адаптиране на българското законодателство свързано с хранителната верига, следвайки примера на ЕС за създаване на единна правна рамка.

10. Обобщение на резултатите от проведените консултации по раздел V от НОМИОВ

Проектът на Закон за управление на хранителната верига е изготвен в рамките на междуведомствена работна група, създадена през месец юни 2015 г. в

Министерство на земеделието и храните и неговото обсъждане продължи до началото на 2016 г. В състава на междуведомствената работна група са включени, както представители на Министерството на земеделието и храните и административни структури от системата на Министерството, имащи отношение към контрола по хранителната верига (Българска агенция по безопасност на храните, Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството, Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, Изпълнителна агенция по лозата и виното), така и представители на други заинтересовани ведомства като Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Министерство на икономиката и др. Освен държавните структури, участници в работната група са и представители на редица браншови организации в областта на хранителната верига (Съюз по хранителната промишленост, Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България, Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България, Асоциация на месопреработвателите, Национална асоциация на млекопреработвателите, Сдружение за модерна търговия и др.), които активно са участвали в заседанията на работната група със становища и предложения по проекта. При разписването на реда и начина за координация и комуникация между компетентните органи активно участие са взели всички заинтересовани институции.

Настоящият проект на Закон за управление на хранителната верига е изготвен и съгласуван в съответствие със Закона за нормативните актове в редакцията преди влизане в сила на измененията от 04.11.2016 г. в периода февруари-юни 2016 г. Съгласуван е в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложенията от проведените обществени консултации могат да се обобщят по следния начин:

- ✓ Правно-техническа редакция на текстовете, създаване на дефиниции и прецизиране на понятия;
- ✓ Уреждане на инвестиционни намерения с възможност за намаляване на административната тежест, ниски разходи и системите за безопасност на храни и фуражи;
- ✓ Относно обмена на данни, съхранявани в информационните системи на Агенция „Митници“;
- ✓ Относно дублиране на правомощия и функции между МЗХ и МЗ;

- ✓ Осъществяване на контрол в обектите със специален режим на Министерство на отбраната (МО) и Министерство на вътрешните работи (МВР);
- ✓ За отпадане на дестилати и спиртни напитки и ветеринарномедицински продукти от обхвата на закона.

Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени. Получено е становище от Министерство на правосъдието и Министерство на здравеопазването, което налага промяна на първоначалното наименование (Закон за хранителната верига) на закона.

По отношение разпоредбите за финансирането на официалния контрол е взето предвид становището на Министерство на финансите с оглед на чл. 2 от Закона за публичните финанси, съгласно който с друг закон не може да се създава уредба на материята, предмет на Закона за публичните финанси, която да се отклонява от принципите и правилата, определени в закона за публичните финанси, които гласят че всички средства, необходими за обезпечаване на дейностите по официален контрол на хранителната верига, възложени на съответните бюджетни организации, следва да бъдат планирани и разчетени по техните бюджети. Определянето на целевия характер на бюджетните приходи противоречи на основен принцип, заложен в чл. 17, ал. 1 от Закона за публичните финанси – постъпленията не са целеви и служат за покриване на плащанията.

Като ефективна превантивна мярка за спазването на закона са приети предложения на бизнес оператори за завишен размер на глобите и имуществените санкции.

Съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове в редакцията до 04.11.2016 г. законопроектът и мотивите към него са публикувани на интернет-страницата на Министерството на земеделието и храните и на Портала за обществени консултации с 14-дневен срок на заинтересованите лица за предложения и становища (02-15.02.2016 г.), като такива не са постъпили. Проектът е одобрен от Министерския съвет с Решение № 592 от 18 юли 2016 година и е внесен от Министерски съвет в Народното събрание с № 602-01-46 от дата 18.07.2016 г.

Предлаганите разпоредби в известна степен може да засегнат функционирането на вътрешния пазар на ЕС, поради което проектът на закон е нотифициран с номер на нотификацията 2016/317/BG по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и

правила относно услугите на информационното общество. До изтичане на нормативно установения тримесечен срок (до 30.09.2016 г.) по нотификацията на законопроекта в Информационната система за технически регламенти няма постъпили коментари и подробни становища от държавите членки на ЕС или от Европейската комисия, което съгласно процедурата означава, че няма възражения и Република България като държава членка може да пристъпи към приемане на законодателния акт.

Финалният проект на Закон за управление на хранителната верига е представен заедно с други проекти на законодателни промени в областта на хранителната верига на форум с участието на представители на компетентните органи, представители на браншови организации, научната общност и медиите. Представители на браншови организации са изразили позиция в подкрепа на обединението на добрата съвместна работа, в хода на която е взето предвид мнението на браншовите организации, които работят в посока регистрация на всички обекти, борба със сивия сектор и активното им включване с повече правомощия и функции. От страна на компетентният орган е уточнено, че завишените санкции отговарят на възможните негативни последствия от извършените нарушения, защото всяка опасност за потребителя на пазара на ЕС или при износ за трети държави, създадена дори от един бизнес оператор може да предизвика забрана за достъп до съответния пазар на всички български бизнес оператори.

Следва да се отчете фактът, че в секторите от хранителната верига е съсредоточен изключително голям финансов поток от публични средства както от европейския, така и от националния бюджет, а освен това заетите в него бизнес оператори генерират огромен финансов ресурс, от който зависи голяма част от икономическото развитие на страната. Измененията на нормативни актове и изготвянето на нови такива се извършват от междуведомствени работни групи, в които са включени и всички заинтересовани страни от бизнеса. По този начин напълно се спазват широко застъпените принципи на законодателство на ЕС за прозрачност и широка представителност на заинтересованите страни при изготвянето на проект на нормативен акт.

11. Препоръчителен вариант и обосновка към него въз основа на сравнението на вариантите

В резултат на изложената по-горе информация и направеното сравнение на вариантите за действие в т. 9, препоръчваме да бъде приет Вариант фаворит поради

наличието на всички предпоставки за постигане основната, заложена в проекта цел - повишаване на ефективността на официалния контрол върху хранителната верига и сигурността за потребителите, чрез унифицирани правила за контрол по цялата хранителна верига и координация между отделните компетентни органи.

По своята същност законът не определя правомощията на органите, а създава хоризонтална рамка, с която систематизира нормативната уредба на управлението и контрола по хранителната верига. Цели се да осигури високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията и да се гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар.

Хармонизираните правила по осъществяване на официален контрол ще премахнат или намалееят равнището на риска, който може да възникне по цялата „хранителна верига“. Понятието се използва в широк смисъл, за да се обхванат всички процеси, продукти и дейности, които са свързани с храните, тяхното производство и обработка, и правилата, посредством които се гарантира, че те са безопасни и годни за консумация от човека. То включва и правилата, наричани ветеринарно и фитосанитарно законодателство, които са насочени най-общо към рисковете за здравето на животните и здравето на растенията, както и правила относно идентичността, здравето и качеството на растителния репродуктивен материал.

Приемането на законопроекта ще постигне модернизиране и интегриране на системата за официален контрол по начин, който също така да съпътства последователно модернизирането на политиките в тези сектори.

Ще се създаде правно основание за издаване на индивидуални административни и нормативни актове във връзка с извършването на специфични съвместни дейности, одити и инспекции в областта на хранителната верига.

За постигане на висока степен на безопасност на системите за производство на храни и фуражи, на по-висок здравен статус на животните и хуманно отношение към тях, откриване и ликвидиране на вредители, както и осигуряване на прилагане на официалния контрол се определят адекватни по размер санкции с общ характер. Те целят подобряване на ефективността и ефикасността на официалния контрол, което е необходимо условие за гарантиране защитата на потребителите.

В резултат от приемането на проектозакона няма да се наблюдават негативни въздействия в икономическата, социална и екологична сфера.

С влизането в сила на закона се очаква да се улесни по-нататъшното адаптиране на българското законодателство свързано с хранителната верига, следвайки примера на ЕС за създаване на единна правна рамка.

12. Препоръчителен срок за извършване на последваща оценка на въздействието.

Последваща оценка на въздействието е подходящо да се извърши най-рано през 2020 г., когато в сила ще влезе целия нов пакет по хранителната верига, разработван към настоящият момент в ЕС и ще бъдат приети делегирани актове и актове за изпълнение, които ще отменят редица директиви на ЕС и ще доразвият мерките предвидени в новите проекти, регулиращи отношенията по хранителната верига (Регламента за официалния контрол, Регламента за здравеопазване на животните, Регламента за ветеринарномедицинските продукти, Регламента за здраве на растенията и др.). Всички тези нови актове ще наложат цялостно преразглеждане на действащата нормативна уредба в България, свързано с промени или разработване на изцяло нови секторни закони, за което Законът за управление на хранителната верига ще предостави една стабилна основа и рамка.

Приложение 1 - Методологична рамка на настоящата оценка

С цел постигане на по-добри резултати Европейската комисия прави процеса на изготвяне на законодателство и политики по-достъпен и се съобразява повече с мненията на хората, засегнати от тях. По-доброто регулиране разчита на факти и прозрачен процес, в който гражданите и заинтересованите страни (като например предприятия, държавни администрации и изследователи) участват на всеки етап.

Комисията идентифицира области, в които съществуващото законодателство на ЕС може да бъде подобро. Когато предлага нови политики и закони, тя се съсредоточава върху нещата, които наистина трябва да бъдат направени от ЕС, и гарантира, че те се правят добре. Прилагането на тези принципи ѝ помага да изпълнява своите цели при минимални разходи и минимална административна тежест и да отвърща на опасенията на гражданите на ЕС.

Комисията оценява очакваното и действителното въздействие на предлаганите мерки на всеки етап от процеса на вземане на решения. Преди предприемането на действия се извършват задълбочено планиране и анализ, например преди предлагане на нов закон или при оценка на ефективността на съществуващи закони.

Комисията е създала Комитет за регулаторен контрол, независима група от служители на Комисията и експерти извън нея. Неговата роля е да проверява качеството на всички оценки на въздействието и значими оценки, които се използват в процеса на вземане на решения на ЕС.

Насоките и инструментариумът за по-добро регулиране помагат на службите на Комисията ефективно да прилагат общи стандарти за по-добро регулиране на всеки етап от процеса на изготвяне на политики и закони.

Политическата воля за подобряване на качеството на законодателния процес, преразглеждане на съществуващите закони и актуализирането им, ако е необходимо, се споделя от трите основни институции на ЕС — Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета. Те са сключили споразумение за по-добро законотворчество, което е влязло в сила през април 2016 г. Споразумението за по-добро законотворчество има за цел да се подобри начинът, по който ЕС извършва законодателната си дейност, и да се гарантира, че законодателството на ЕС обслужва по-добре гражданите и стопанския сектор. То следва да направи законодателния процес на ЕС по-прозрачен, отворен за участието на заинтересованите страни и по-лесен за проследяване.

Една от основните цели на споразумението за по-добро законотворчество, известно и като „по-добро регулиране“ или „интелигентно регулиране“, е да се

гарантира изпълнението на целите на политиките и законите на ЕС на минимална цена и с минимална административна тежест. Този начин на функциониране има за цел да гарантира, че политическите решения се изготвят по открит и прозрачен начин, въз основа на най-добрите налични доказателства, и се подкрепят от широкото участие на заинтересованите страни. По-доброто регулиране обхваща целия цикъл на политиката — разработване и изготвяне, приемане, изпълнение, прилагане, оценяване и преразглеждане.

Политиките се изготвят, прилагат и преразглеждат по открит и прозрачен начин, въз основа на най-добрите съществуващи научни доказателства и с подкрепата на заинтересованите страни. Оценката на въздействието е процес на събиране на факти и данни в търсене на отговори на няколко основни групи въпроси, в това число – какво е естеството на проблема, който трябва да се разреши, какви цели трябва да се постигнат, какви са различните алтернативи за действие, кои са засегнатите страни, какви са ползите и разходите и по отношение на обществото като цяло и за всяка засегната страна. Извършването на оценка на въздействието следва указанията в документа на ЕК „Насоки за по-добро регулиране“ и приложените в пакета различни методически указания и инструменти.

Българското правителство също прие европейската тенденция относно необходимостта от предварителна оценка на въздействието и въведе нови разпоредби в Закона за нормативни актове през 2016 г.

На основание чл. 19, ал. 4 от Закона за нормативните актове (ЗНА) е приета Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. Тя има за цел да детайлизира предвидената в ЗНА (ДВ, бр. 34 от 03 май 2016 г.) уредба на оценката на въздействието като инструмент за подобряване на качеството на нормативните актове от компетентността на Министерския съвет.

Наредбата определя обхвата и методологията за извършване както на предварителна, така и на последваща оценка на въздействието. Определя и основните инструменти при нейното извършване за измерване на основните евентуални бъдещи въздействия от прилагането на съответните актове. Определянето на основните инструменти има за цел да установи унифицирана практика относно минималното съдържание на извършените оценки на въздействието и да улесни съгласуването на оценките от администрацията на Министерския съвет.

При изготвянето на оценката, екипът на Министерство на земеделието, храните и горите се придържа към методологията, предложена в Ръководството за изготвяне на оценка на въздействието на законодателството на МС от 2014 г.

(<http://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bgBG&categoryId=16&Id=176&y=&m=&d=>).

Компонентите на изготвената оценка включват:

1. Дефиниране на проблемите.

В тази част се посочват основните слабости и проблеми, съществуващи към момента в резултат на прилагането на действащите Закона за храните, Закона за фуражите, Закона за защита на животните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за животновъдството, Закона за опазване на околната среда, Закона за здравето, Закона за пчеларството и нормативните актове по прилагането им. Идентифицирани са два типа проблеми – свързани с нужда от въвеждане и прилагане на законодателството на ЕС, както и проблеми, предизвикани от спецификата на националния пазар и налагащи предприемане на национални мерки.

2. Определяне на целите.

Идентифицирани са основната, специфичната и оперативните цели на законопроекта. Целите са обвързани с решаване на описаните проблеми. За всяка цел са идентифицирани предлаганите от разработилите проекта решения и мерки.

3. Систематизиране на основни варианти на действие.

Настоящият доклад е изготвен в периода след приключване на основната част от работа по разработване на проект на закона. Ето защо, в тази част от анализа са идентифицирани разглежданите на различен етап предложения за алтернативни варианти за регулиране на обществените отношения.

4. Анализ на въздействията на вариантите.

Тази част от анализа включва три стъпки. На първо място, идентифицирани са потенциалните икономически, социални и екологични въздействия. На следващ етап са разгледани позитивните и негативните въздействия от различни варианти за решение при мерките с по-значими въздействия, предимно в качествен план. За идентифицираните промени с най-значимо въздействие са разработени подробни анализи с количествена и качествена оценка на ефектите.

Етапи и източници на информация

Оценката е изготвена от екип на Министерство на земеделието, храните и горите в периода юни-юли 2017 г. Тя е резултат от проучване и анализ при отчитане

на наличната информация към момента на извършване на дейността. По-конкретно, оценката се базира на:

Икономически анализ в областта на засегнатите бизнес отрасли. Бяха използвани публично достъпни източници на информация, включително:

- ☐ Статистически данни от Евростат и НСИ;
- ☐ Данни от публични регистри в областта на храните;

Консултации с представители на Министерство на земеделието, храните и горите и Център за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ). Работата по оценката включваше регулярни консултации с представители на МЗХГ, както чрез работни срещи, така и чрез електронна кореспонденция. Първоначалните експертни срещи бяха основа за идентифициране на основните проблеми, дефиниране на целите на проектозакона, както и за насочваща информация при идентифициране на регулаторните промени, които предполагаемо биха имали по-значимо въздействие. Допълнително, в рамките на консултациите бяха идентифицирани и част от засегнатите страни, както и техните представители.

Консултации с различни организации и институции, представляващи засегнати страни. Екипът проведе срещи с различни представители на бизнеса, както и с Българска агенция по безопасност на храните и ЦОРХВ.

Проучване на документи, свързани с извършен анализ на предходни етапи от подготовката на законопроекта.

Екипът по изготвяне на оценката на въздействието проучи и анализира следните документи и материали :

- Справка за отразяване на становищата, постъпили при съгласуването на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за управление за хранителната верига от 2016 г.;
- Справка за отразяване на становищата, постъпили при общественото обсъждане на проекта на Закон за управление за хранителната верига от 2016 г.;
- Публикувани становища на организации в рамките на обществената консултация от 2016 г.

Обществените отношения, попадащи в приложното поле на закона са обект на детайлно уреждане в общностното законодателство. В значителна част от тематични области в обхвата на закона действат норми на законодателството на ЕС. За целите на настоящата оценка не са разглеждани варианти, които предполагат неспазване на законодателството на общността. Към периода на извършване на оценката, законопроектът е финализиран и предстои повторно публикуване на портала за обществени консултации. Ето защо, в анализа са разгледани алтернативни варианти, предлагани и обсъждани в процеса на работа на работната група по съставянето на нормативния акт и получените предложения в рамките на обществената консултация и съгласуването с други министерства.

Приложение 2 - Компетентни администрации

10. Министерство на земеделието, храните и горите;

10.1 Второстепенни разпоредители с бюджетни средства към МЗХГ, имащи отношение към контрола по хранителната верига:

- Българска агенция по безопасност на храните;
- Център за оценка на риска по хранителната верига;
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството;
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол;
- Изпълнителна агенция по лозата и виното;
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури;
- Изпълнителна агенция по горите.

11. Министерство на здравеопазването:

11.1 Регионални здравни инспекции

12. Министерство на околната среда и водите:

12.1 Регионални инспекции по околната среда и водите;

13. Министерство на икономиката;

13.1. Комисия за защита на потребителите;

14. Министерство на вътрешните работи;

15. Министерство на отбраната;

16. Министерство на правосъдието;

17. Министерство на финансите;

17.1. Агенция „Митници“;

17.2. Национална агенция по приходите;

18. Областни и общински администрации.

Приложение 3 Браншови организации в областта на хранителната верига

Таблица 4

№/общо	Наименование	Предмет на дейност
35 ЕПЖ	Говедовъдство и Биволовъдство	
1.	Национален съюз на говедовъдите в България	Браншова организация
2.	Браншови съюз на животновъдите в България	Браншова организация
3.	Асоциация по месодайно говедовъдство	Браншова организация
4.	Национална асоциация на месо и млекопроизводителите	Браншова организация
5.	Национално сдружение на месо и млекопроизводителите	Браншова организация
6.	Съюз на животновъдите в България	Браншова организация
7.	Национална асоциация на животновъдите в Република България	Браншова организация
8.	Обединение български животновъди	Браншова организация
9.	Национално сдружение „Планинско мляко“	Браншова организация
10.	Животновъдно сдружение "Старият Балкан"	Браншова организация
11.	Асоциация на животновъдите в Странджа	Браншова организация

12.	Национална асоциация на животновъдите и земеделците - Струма 2012	Браншова организация
13.	Национално обединение „Европейски фермер“	Браншова организация
14.	Земеделски производители и стопани – област Кюстендил	Браншова организация
15.	Регионална асоциация на млекопроизводителите и животновъдите	Браншова организация
16.	Регионална асоциация на млеко и месопроизводителите – Ямбол	Браншова организация
17.	Регионална животновъдна асоциация - Сливен	Браншова организация
18.	Асоциация на млекопроизводителите „Тракия милк“ - Пловдив	Браншова организация
19.	Сдружение на животновъдите от Югозападна България „Сандански – 2005“	Браншова организация
20.	Асоциация на животновъдите в региона Странджа - Сакар	Браншова организация
21.	Асоциация на земеделските производители в България	Браншова организация
22.	Асоциация на пасищното животновъдство	Браншова организация
1.	Асоциация за развъждане на Черношарената порода в България	Развъдна дейност
2.	Асоциация за Българското родопско говедо и Джерсея	Развъдна дейност
3.	Асоциация на развъдчиците на	Развъдна дейност

	Черношарената порода в България	
4.	Сдружение „Национална асоциация за развъждане на говеда от породите Монбелиард и Симентал“	Развъдна дейност
5.	Развъдна асоциация на българските породи говеда – Родопско късорого, Българско родопско, Искърско“	Развъдна дейност
6.	Асоциация за развъждане на Кафявата порода	Развъдна дейност
7.	Сдружение „Асоциация за развъждане на местни породи говеда“	Развъдна дейност
8.	Национална асоциация за месодайно говедовъдство в България	Развъдна дейност
9.	Българска национална организация на зооинженерите за развъждане на породите селскостопански животни	Развъдна дейност
10.	Асоциация на българските биволовѐди	Развъдна дейност
11.	Българска национална асоциация за развитие на биволовѐдството	Развъдна дейност
12.	Асоциация за развъждане на месодайните породи говеда в България	Развъдна дейност
13.	Федерация на развъдните организации в говедовѐдството	АРКП, АРМПГ, АБРД, НАРГМС, АРЧПБ, АМГ
23 ДПЖ	Овцевѐдство и Козевѐдство	
1.	Национална овцевѐдна асоциация	Браншова организация
2.	Съюз на овцевѐдите и козевѐдите	Браншова организация

1.	Развъдна асоциация на местни породи овце	Развъдна дейност
2.	Организация на Развъдчиците на Автохтонните Породи Овце в България	Развъдна дейност
3.	Сдружение „Асоциация за развъждане на цигайски и месни породи овце в Република България”	Развъдна дейност
4.	Сдружение „Асоциация за развъждане на Българска млечна порода овце”	Развъдна дейност
5.	Асоциация за развъждане на Плевенска черноглава овца	Развъдна дейност
6.	Сдружения за отглеждане и развъждане на маришките овце	Развъдна дейност
7.	Асоциация за развъждане на Старозагорска порода овце в България	Развъдна дейност
8.	Асоциация за развъждане на тънкорунни овце в България	Развъдна дейност
9.	Сдружение „Асоциация за развъждане на породата Ил дьо Франс в България”	Развъдна дейност
10.	Национална асоциация за развъждане на млечни овце в България	Развъдна дейност
11.	Сдружение „Развъдна асоциация на аборигенни породи овце от Западна България”	Развъдна дейност
12.	Сдружение „Асоциация за развъждане на Среднородопска, Каракачанска, Родопски Цигай овце и Каракачански кон”	Развъдна дейност
13.	Асоциация за развъждане на млечни породи овце	Развъдна дейност

14.	Развъдна организация МутонШароле България	Развъдна дейност
15.	Асоциация за развъждане на породата Лакон в България	Развъдна дейност
16.	Асоциация за развъждане на Брезнишка овца	Развъдна дейност
17.	„СНЦ Сдружение за развъждане и отглеждане на млечни овце“	Развъдна дейност
18.	Сдружение „Асоциация за развъждане на млечни породи кози“	Развъдна дейност
19.	Сдружение с нестопанска цел „Асоциация за автохтонни породи кози в България“	Развъдна дейност
20.	Асоциация за опазване и развъждане на местна дългокосместа коза	Развъдна дейност
21.	Асоциация за защита на редки автохтонни породи - Калоферска дългокосместа коза	Развъдна дейност
4 КН	Коневъдство	
1.	Асоциация „Източнобългарски кон“	Развъдна дейност
2.	Асоциация на коневъдите в България - НАК	Развъдна дейност
3.	Сдружение „Асоциация български спортен кон“	Развъдна дейност
4.	Асоциация за възстановяване и развитие на породите Плевенски кон и Гидран	Развъдна дейност
4 СВ	Свиневъдство	
1.	Асоциация на свиневъдите в България	Развъдна дейност

		Браншова организация
2.	Асоциация на индустриалното свиневъдство в България	Развъдна дейност Браншова организация
3.	Асоциация за развъждане и съхранение на Източнобалканската свиня	Развъдна дейност
4.	Асоциация на развъдчиците на специализираните породи свине в България	Развъдна дейност
6 ПТ	Птицевъдство и зайцевъдство	
1.	Продуктов борд за яйца, птиче и заешко месо	Браншова организация
2.	Съюз на птицевъдите в България	Браншова организация
3.	Професионалната организация на производителите на водоплаващи в България	Браншова организация
1.	Национална развъдна птицевъдна асоциация	Развъдна дейност
2.	Национална развъдна и репродуктивна асоциация на производителите на патета мюлари	Развъдна дейност
3.	Национална асоциация на зайцевъдите	Развъдна дейност
16 ПЧ	Пчеларство	
1.	Български пчеларски съюз – 1899	Браншова организация
2.	Национална браншова организация	Браншова

	“Български пчеларски съюз”	организация
3.	Сдружение за биологично пчеларство	Браншова организация
4.	Национален браншови пчеларски съюз	Браншова организация
5.	Национална асоциация на пчеларите професионалисти	Браншова организация
6.	Национална научна асоциация по пчеларство	Браншова организация
7.	Сдружение „Съюз на българските пчелари”	Браншова организация
8.	Обединен български пчеларски	Браншова организация
9.	Асоциация на преработвателите и търговците на пчелни продукти в РБ	Браншова организация
10.	Федерация на българските пчелари	Браншова организация
11.	Конфедерация на българските пчелари	Браншова организация
12.	Фондация „Имам си кошер”	Браншова организация
13.	Национална научна асоциация по биологично пчеларство и апитерапия – Марко Вачков	Браншова организация
14.	Национална развъдна асоциация по пчеларство	Развъдна дейност
15.	Сдружение „Българска пчеларска развъдна асоциация”	Развъдна дейност
	Растениевъдство	

1.	Българска Асоциация на производителите на оранжерийна продукция	Браншова организация
2.	Сдружение „Българска асоциация Биопродукти “	Браншова организация
3.	Национална асоциация на зърнопроизводителите Тракийски съюз на зърнопроизводителите	Браншова организация
4.	Съюз на овощарите в България	Браншова организация
5.	Гаранционен фонд „Зърно“	Браншова организация
6.	Добруджански овощарски съюз	Браншова организация
7.	Съюз на овощарите в Хасковска област	Браншова организация
8.	Съюз на Дунавските овощари	Браншова организация
9.	Асоциация на Български пипер	Браншова организация
10.	Българска асоциация на билкарите и гъбарите	Браншова организация
11.	Сдружение на производителите на овощен и посадъчен материал	Браншова организация
12.	Сдружение на производителите на плодове и зеленчуци – Югозапад 2013	Браншова организация
13.	Българска Асоциация на Малинопроизводителите	Браншова организация

14.	Сдружение АгроБио Свят	Браншова организация
15.	Национална Асоциация на Картофопроизводителите	Браншова организация
	Растителна защита	
1.	Българска асоциация за растителна защита	
2.	Асоциация Растителнозащитна Индустрия България	
	Фуражи	
1.	Съюз на производителите на комбинирани фуражи в България	
	Ветеринарномедицински продукти	
1.	Сдружение на производители и търговци на ветеринарномедицински продукти	
	Преработвателни организации	
1.	Съюз по хранителната промишленост	
2.	Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България	
3.	Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите	
4.	Асоциация на месопреработвателите в България	
5.	Асоциация на млекопреработвателите в България	
6.	Национална асоциация на млекопреработвателите	
7.	Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци	
8.	Съюза на оризопроизводителите	
9.	Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България	
10.	Българска асоциация на търговците на зърно	
11.	Съюза на българските мелничари	

12.	Асоциация на производителите на рибни продукти – Бг фиш	
13.	Асоциация на производителите и вносителите на хранителни добавки в България	
14.	Национална лозаро-винарска камара	
15.	Съюз на пивоварите в България	
16.	Съюз на безалкохолната промишленост в България	
	Професионални организации	
1.	Български ветеринарен съюз	Професионална организация на ветеринарните лекари
2.	Съюз на ветеринарните лекари в България	Професионална организация на ветеринарните лекари
3.	Съюз на зооинженерите в България	Професионална организация на зооинженерите, обединяваща интересите на представителите на основните зооинженерни гилдии-образованието, науката, развъдните и браншовите организации, фермерите.
	Други организации	
1.	Национален съюз на земеделските кооперации в България	

2.	Национална асоциация на животновъдите и земеделците – Струма 2012”
3.	„Сдружение на земеделците и животновъдите - Пирин 2009”
4.	Асоциация на агроекологичните производители
5.	Асоциация на земеделските производители в България
6.	Българска асоциация на фермерите
7.	Национална асоциация на младите фермери в България
8.	Национално обединение на младите фермери в България
9.	Национално сдружение на малките, семейни ферми и преработватели /НМСФП/
10.	Сдружение „Национална научна асоциация по биологично пчеларство и клинична апитерapia - МАРКО ВАЧКОВ”
11.	Сдружение „Карнобатска асоциация на производителите на Еко-продукти „КОСА”

Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1 от Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието към цялостната предварителна оценка на въздействието

Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието	
Наименование на акта: Закон за управление на хранителната верига	Период на извършване на оценката: Юни - Юли 2017
Водеща институция: Министерство на земеделието, храните и горите <i>Посочете институцията, отговорна за извършването на оценката.</i>	<i>От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието?</i> Национално и европейско <i>национално, европейско, международно</i>
Други организации, участвали в извършването на оценката: Център за оценка на риска по хранителната верига <i>Посочете организациите, които са участвали и/или са съдействали за извършването на оценката.</i>	Информация за контакт: Д-р Ваня Русева тел.: 02/98511301 / 02/98511401 ел.поща: VYRuseva@mzh.government.bg Д-р Ралица Ранкова тел.: 02/98511301 / 02/98511401 ел.поща: RRankova@mzh.government.bg Сергей Попович тел.: 02/98511301 / 02/98511355 ел.поща: SPopovich@mzh.government.bg <i>име, телефон, е-поща</i>
1. РЕЗЮМЕ И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ	
Какъв е проблемът, който трябва да се реши? Защо е необходимо действие от страна на правителството/държавата? Необходимостта от създаването на Закон за управление на хранителната верига се обуславя от факта, че до настоящия момент в Република България не съществува нормативен акт – правна рамка, която да обединява цялата дейност по хранителната верига, ясно да посочва отделните нейни елементи в тяхната цялост като един	

непрекъснат процес, с разграничаване на компетентностите на органите, осъществяващи оценката на риска по хранителната верига, политиката и контрола върху тях и свързаните дейности.

Към настоящия момент отделните елементи на хранителната верига са регламентирани поотделно в Закона за храните, Закона за фуражите, Закона за защита на животните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията, Закона за генетично модифицираните организми, Закона за животновъдството, Закона за опазване на околната среда, Закона за здравето, Закона за пчеларството и нормативните актове по прилагането им. Така не става ясно, че хранителната верига е един непрекъснат процес, започващ с първичното производство, здравеопазването и хуманно отношение към животните и здравето на растенията, който преминава през всички етапи на събиране, транспортиране, преработката и дистрибуция на крайния продукт, готов за консумация от хората, по смисъла на Регламент (ЕО) № 178/2002.

В изброените закони не са разграничени ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига. Не са уредени отделни въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните органи на другите държави членки. Съществуват предпоставки за заобикаляне на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите на хранителната верига на всеки етап от тяхното производство. Недостатъчно ясно дефинирани и неадекватни по размер са санкциите за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига.

Опишете проблема или въпросите, които обосновават действие от страна на държавата.

Какви са целите на предлаганото решение?

Общата цел на закона е да осигури прилагането на правото на Европейския съюз и националните мерки в областта на хранителната верига чрез актуализиране на националната правна рамка, която да обединява цялата дейност по хранителната верига в нейната цялост като един непрекъснат процес.

Специфичната цел на закона е да гарантира висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на цялата хранителна верига. Тя е в съответствие със заложената цел в Програмата на правителството за стабилно

развитие на Република България за периода 2014–2018 г. - постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига.

Реализирането на специфичната цел на закона е свързано с поставянето и реализирането на поредица от оперативни цели. Заложените мерки в Проекта са свързани с постигането на следните оперативни цели:

- създаване на обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно да се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората;
- ясно разграничаване на компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига;
- взаимодействието и координацията между контролните органи както на национално ниво, така и ниво ЕС;
- гарантиране прилагането на унифицирани процедури при осъществяването на официален контрол, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
- ясно дефинирани и адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;
- избягване на процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради промени в достиженията на правото на ЕС.

Посочете какво цели да постигне новото предложение или предлаганата нова уредба. Какъв ефект би имала тя и спрямо кого?

Какви варианти за решаване на проблема са били изследвани, включително алтернативи на въвеждането на нова правна уредба?

1. Вариант 0 - Без действие:

- Няма да се създаде една обща рамка, която да регламентира същността на хранителната верига и включените в нея елементи;
- В националното законодателство няма да са разграничени ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната

верига;

- Няма да са уредени отделни въпроси, свързани с взаимодействието и координацията между компетентните органи както на национално ниво, така и между компетентните органи на Република България, Европейската комисия и компетентните органи на другите държави членки;
- Ще продължат да съществуват предпоставки за заобикаляне на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите на хранителната верига на всеки етап от тяхното производство;
- Няма да има ясно дефинирани и адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;

2. Вариант 1 - Приемане на проект на Закон за управление на хранителната верига:

- Ще се създаде една обща рамка, която да регламентира същността на хранителната верига и включените в нея елементи;
- Ще се разграничат ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи политиката и официалния контрол и оценката на риска по хранителната верига;
- Ще се осигури взаимодействието и координацията между контролните органи както на национално ниво, така и ниво ЕС;
- Ще се гарантира прилагането на унифицирани процедури при осъществяването на официален контрол, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
- Ще се определят адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига;
- Ще се избягнат процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС по безопасност на храните поради промени в достиженията на правото на ЕС;
- Ще се създаде правно основание за издаване на индивидуални административни и нормативни актове във връзка с извършването на специфични съвместни дейности, одити и инспекции в областта на хранителната верига.

3. Вариант 2 - Алтернативен вариант 1 - Частична регулация.

- Цялостното преразглеждане на всички вертикални закони, включени в законопроекта и инкорпориране на текстовете в съответните специални закони под формата на законопроекти за тяхното изменение и допълнение;
- Изготвяне на отделни законопроекти, което ще затрудни прилагането на единен подход и постигане на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига. Може да възникнат процедурни затруднения в случай на бъдещи адаптации на законодателството на ЕС поради промени в европейското законодателство, свързани с модернизиране и интегриране на системата за официален контрол. По своята същност алтернативният вариант няма за цел да определя правомощията на органите и създаването на хоризонтална рамка, т.е да систематизира нормативната уредба на управлението и контрола по хранителната верига.

Препоръчваме вариант № 1 - Приемане на проект на Закон за управление на хранителната верига.

В резултат на изложената по-горе информация и направеното сравнение на вариантите за действие, препоръчваме да бъде приет проект на Закон за управление на хранителната верига поради наличието на всички предпоставки за постигане основната, заложена в проекта цел - повишаване на ефективността на официалния контрол върху хранителната верига и сигурността за потребителите, чрез унифицирани правила за контрол по цялата хранителна верига и координация между отделните компетентни органи.

По своята същност законът не определя правомощията на органите, а създава хоризонтална рамка, с която систематизира нормативната уредба на управлението и контрола по хранителната верига. Целта е да се осигури високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията и да се гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар.

За постигане на висока степен на безопасност на системите за производство на храни и фуражи, на по-висок здравен статус на животните и хуманно отношение към тях, откриване и ликвидиране на вредители, както и осигуряване на прилагане на официалния контрол се определят адекватни по размер санкции с общ характер. Те целят подобряване на ефективността и ефикасността на официалния контрол, което е необходимо условие за гарантиране защитата на потребителите.

В резултат от приемането на проектозакона няма да се наблюдават негативни въздействия в икономическата, социална и екологична сфера.

С влизането в сила на закона се очаква да се улесни по-нататъшното адаптиране на българското законодателство свързано с хранителната верига, следвайки примера на ЕС за създаване на единна правна рамка.

Посочете изследваните варианти, включително алтернативи на предприемането на нормативна промяна. Опишете накратко потенциалните рискове, свързани с вариантите, каква е вероятността те да настъпят и техния ефект, ако настъпят. Обосновете препоръчания вариант на действие. Повече информация добавете в резюмето на препоръчания вариант с данни.

2. РЕЗЮМЕ НА ПРЕПОРЪЧАНИЯ ВАРИАНТ С ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДАННИ

	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Вариант на действие	<i>Не е относимо към проекта</i> <i>Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, когато е по-приложимо. Обърнете особено внимание на икономическите и социалните разходи и на разходите за околната среда. Задължително включете паричен израз на разходите и ползите (в лева).</i>	
Вариант 0		
Вариант 1		
Вариант 2		
...		

Описание и обхват на основните разходи

Не е приложимо - приемането на закона няма да доведе до допълнителни разходи по бюджета на органите, провеждащи държавната политика по хранителната верига, тъй като не налага създаването на нови структури, нито въвежда нови правомощия или задължения, а само оптимизира работата на действащите към момента. Това е предпоставка да се повиши ефективността на контрола – т.е. да се постигнат по-добри резултати със същите разходи.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на разходите.

Опишете разходите за всички основни групи.

Предложението надхвърля ли минималните изисквания на Европейския съюз?	Не		
Има ли промяна в административната тежест? Създават ли се нови регулаторни режими и регистри? Засягат ли се съществуващи регулаторни режими и регистри?	Доколкото правото на ЕС позволява, са разписани текстове улесняващи дейността на бизнес операторите. В проектозакона се предвижда систематизиране на изискванията съгласно Закона за устройство на територията в процедурите по регистрация или одобрение на обекти. Не се предвижда пререгистрация на съществуващи обекти, нито се предвижда по същество нова процедура на регистрация. Предлаганите разпоредби няма да доведат до преки разходи за приспособяване на предприятията към новите изисквания. В нито един от разгледаните три варианта за действие – Базов вариант, Вариант фаворит и Алтернативен вариант не се създават нови регистри и не се засяга принципа на функциониране на съществуващи такива. Това означава, че няма промяна на административната тежест за нито една от заинтересованите страни. <i>Моля посочете.</i>		
Какво е разпределението на годишните разходи според категорията на предприятията?	Микро- (в лв.)	Малки (в лв.)	Средни

	Не е приложимо	Не е приложимо	(в лв.) Не е приложимо
Има ли предприятия, които са освободени от спазване на новите правила, въведени с предложението?	Не Моля посочете		
Описание и обхват на основните ползи При вариант „Приемане на проект на Закон за управление на хранителната верига“ се очаква да се реализират следните основни ползи: 1. Ще се избегне заобикалянето на разпоредбите, които затрудняват официалния контрол при проследяването на всички елементите по хранителната верига на всеки етап от тяхното производство; 2. Ще се въведат единни критерии за отчетност на национално ниво; 3. Ще се премахнат различията в регулаторната уредба, създаваща административни тежести на бизнеса, включително и регистрационните режими; 4. Ще се улесни установяването на практики целящи заблуда на потребителя; 5. Ще се определят адекватни по размер санкции за лицата, извършващи нарушения, свързани с отделните елементи на хранителната верига; 6. Ще се подпомогне изграждането на единен механизъм за формиране на политиката по храните с участие на представители на всички засегнати страни; 7. Ще се гарантира висока степен на защита на здравето, доверието и интересите на потребителите по отношение на цялата хранителна верига, в съответствие с Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014–2018 г. - постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига; 8. Ще се създаде обща рамка по хранителната верига, чрез която ясно да се посочат всички нейни елементи както поотделно, така и в тяхната цялост и взаимнообвързаност, за да се обхване целият процес от първичното производство, здравеопазването и хуманното отношение към животните и			

здравето на растенията, и всички етапи до получаването на крайния продукт, готов за консумация от хората;

9. Ще се разграничат ясно компетенциите и функциите на отделните органи, осъществяващи анализа на риска, политиката и официалния контрол по хранителната верига, както и взаимодействието и координацията между тях;
10. Ще се гарантира прилагането на унифицирани процедури и постигане на координиран контрол за съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство по цялата хранителна верига, с което ще се постигне по-голяма сигурност при потребителите;
11. Ще отпаднат редица процедурни затруднения и се улесни по-нататъшното адаптиране на българското законодателство свързано с хранителната верига, следвайки примера на ЕС за създаване на единна правна рамка.

Във вариант „Приемане на проект на Закон за управление на хранителната верига“ са налични всички предпоставки за постигане на основната, заложена в проекта цел - повишаване на ефективността на официалния контрол върху хранителната верига и сигурността за потребителите, чрез унифицирани правила за контрол по цялата хранителна верига и координация между отделните компетентни органи.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на ползите.

Опишете ползите за всички основни групи.

Ключови рискове Не са идентифицирани специфични рискове.

Има ли рискове от реализиране на предложението? Може ли да бъде изразен количествено, колко и какви юридически и физически лица ще бъдат засегнати и как?

3. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Консултации

Проектът на Закон за управление на хранителната верига е изготвен в рамките на междуведомствена работна група, създадена през месец юни 2015 г. в Министерство на земеделието и храните и неговото обсъждане продължи до началото на 2016 г. В състава на междуведомствената работна група са включени, както представители на Министерството на земеделието и храните и административни структури от системата на Министерството, имащи отношение към контрола по хранителната верига (Българска

агенция по безопасност на храните, Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството, Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, Изпълнителна агенция по лозата и виното и др.), така и представители на други заинтересовани ведомства като Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Министерство на икономиката и др. Освен държавните структури, участници в работната група са и представители на редица браншови организации в областта на хранителната верига (Съюз по хранителната промишленост, Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България, Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България, Асоциация на месопреработвателите, Национална асоциация на млекопреработвателите, Сдружение за модерна търговия и др.), които активно са участвали в заседанията на работната група със становища и предложения по проекта.

Финалният проект на Закон за управление на хранителната верига е представен заедно с други проекти на законодателни промени в областта на хранителната верига на форум с участието на представители на компетентните органи, представители на браншови организации, научната общност и медиите. Представители на браншови организации са изразили позиция в подкрепа на обединението на добрата съвместна работа, в хода на която е взето предвид мнението на браншовите организации, които работят в посока регистрация на всички обекти, борба със сивия сектор и активното им включване с повече правомощия и функции. От страна на компетентният орган БАБХ е уточнено, че завишените санкции отговарят на възможните негативни последствия от извършените нарушения, защото всяка опасност за потребителя на пазара на ЕС или при износ за трети държави, създадена дори от един бизнес оператор може да предизвика забрана за достъп до съответния пазар на всички български бизнес оператори.

Настоящият проект на Закон за управление на хранителната верига е изготвен и съгласуван в съответствие със Закона за нормативните актове в редакцията преди влизане в сила на измененията от 04.11.2016 г. в периода февруари-юни 2016 г. Съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове в редакцията до 04.11.2016 г. законопроектът и мотивите към него са публикувани на интернет-страницата на Министерството на земеделието и храните и на Портала за обществени консултации с 14-дневен срок на заинтересованите лица за предложения и становища (02-15.02.2016 г.), като такива не са постъпили. Проектът е одобрен от Министерския съвет с Решение № 592 от 18 юли 2016 година и е внесен от Министерски съвет в Народното събрание с № 602-01-46 от дата 18.07.2016 г.

Предлаганите разпоредби в известна степен може да засегнат функционирането на вътрешния пазар на ЕС, поради което проектът на закон е нотифициран с номер на

нотификацията 2016/317/BG по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество. До изтичане на нормативно установения тримесечен срок (до 30.09.2016 г.) по нотификацията на законопроекта в Информационната система за технически регламенти няма постъпили коментари и подробни становища от държавите членки на ЕС или от Европейската комисия, което съгласно процедурата означава, че няма възражения и Република България като държава членка може да пристъпи към приемане на законодателния акт.

Посочете основните заинтересовани страни извън държавната администрация, с които са проведени консултации. Направете кратък анализ на броя и характера на отговорите, получени от консултацията.

4. ПРИВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

От коя дата предложението ще започне да действа?

В деня на обнародването на закона в Държавен вестник.

ден/месец/година

Коя институция/организация ще отговаря за осъществяване на предложението и за контрола?

Министерство на земеделието, храните и горите и второстепенни разпоредители с бюджетни средства към МЗХГ, имащи отношение към контрола по хранителната верига – Българска агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига, Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството, Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, Изпълнителна агенция по лозата и виното, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Изпълнителна агенция по горите.

Министерство на здравеопазването и Регионалните здравни инспекции

Министерство на околната среда и водите и Регионалните инспекции по околната среда и водите

Министерство на икономиката и Комисия за защита на потребителите

Министерство на вътрешните работи

Министерство на отбраната

Министерство на правосъдието

Министерство на финансите, Агенция „Митници“ и Национална агенция по приходите

Областни и общински администрации

Предложението не предвижда извършване на допълнителни разходи от институциите.

Опишете отговорната институция за осъществяването на предложението. Предложението предвижда ли разходи за дадена институция или организация?

**Подпис на директора на дирекцията,
отговорна за изработването на проекта на
нормативния акт:**

Директор на дирекция „Политики по
агрохранителната верига“

Дата:

24.07.2017 г.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

СТАНОВИЩЕ
на дирекция „Модернизация на администрацията“

ОТНОСНО: повторно съгласуване на цялостна предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за управление на хранителната верига

На основание чл. 30в, ал. 3, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с **Ваш изх. № 03-444 от 24.07.2017 г.** за повторно съгласуване цялостна предварителна оценка въздействието на проекта на Закон за управление на хранителната верига **без препоръки.**

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо становището да бъде публикувано заедно с оценката на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

/П/

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/